

1. Εργολάβοι, υπεργολάβοι, κατασκευαστές, οι εντολείς τους και κάθε τρίτος που επιχειρεί, άνευ δικιαώματος ή καθ'υπέρβαση των υπό του παρόντος νόμου προβλεπόμενων εξαιρέσεων, την ανέγερση οποιουδήποτε κτίσματος ή κατασκευάσματος, οριστικής ή προσωρινής μορφής ή πραγματοποιεί οποιασδήποτε φύσεως εγκατάσταση, εντός δάσους ή δασικής εκτάσεως, δημόσιας ή ιδιωτικής, τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και με χρηματική ποινή από πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) μέχρι πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δραχμές.

Με τις ίδιες ποινές τιμωρούνται οι συμπράττοντες στην ανοικοδόμηση ή κατασκευή υπάλληλοι και εργάτες των προσώπων του προηγούμενου εδαφίου, οι συνεργάτες αυτών και κάθε τρίτος που παρέχει άμεση ή έμμεση συνδρομή πριν ή κατά την ανέγερση του κτίσματος ή της κατασκευής.

Η έφεση δεν αναστέλλει την εκτέλεση των αποφάσεων των προηγούμενων εδαφίων της παρούσας παραγράφου.

2. Κατά των παραβατών της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλεται υποχρεωτικώς δήμευσις των προϊόντων των ως άνω αξιοποίηνων πράξεων ως και των αντικειμένων, τα οποία εχρησίμευσαν ή ήσαν προορισμένα προς τέλεσιν αυτών. Η δασική αρχή διατάσσει και, εν αρνήσει του υποχρέου, εκτελεί άνευ ετέρας διατυπώσεως την κατεδάφισην των κτισμάτων.

3. Οποιος εκχερσώνει παράνομα δάσος ή δασική έκταση, όποιος καλλιεργεί έκταση που έχει εκχερσωθεί παράνομα ή παραβλάπτει καθ'οιονδήποτε τρόπο την κατά προορισμό χρήση δάσους ή δασικής εκτάσεως, καθώς και όποιος ενεργεί επί εκχερσωθείσης παράνομα εκτάσεως πράξεις διακατοχής τιμωρείται με τις ποινές της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Με τις ίδιες ποινές τιμωρούνται και εκείνοι κατ'εντολή ή παρότρυνση ή οποιαδήποτε υποβοήθηση των οποίων τελέσθηκαν οι παραβάσεις αυτές. Η έφεση δεν αναστέλλει την εκτέλεση των αποφάσεων των προηγούμενων εδαφίων της παρούσας παραγράφου.

Κατά των παραβατών επιβάλλεται υποχρεωτικά δήμευση των προϊόντων των αξιόποινων αυτών πράξεων, καθώς και των αντικειμένων τα οποία χρησίμευσαν προς τέλεσή τους.

[4. Καταργήθηκε απ'την παρ.3 άρθρ.46 Ν.2145/1993 (ΦΕΚ Α' 88), οι δε πιό κάτω παράγραφοι 5, 6 και 7 αναριθμήθηκαν σε παρ. 4, 5 και 6].

4** (5). Εκτελεσταί έργων διανοίξεως οδών μη συμμορφούμενοι προς τας κατ'άρθρ.48 παρ.1 του παρόντος νόμου υποδείξεις της δασικής υπηρεσίας τιμωρούνται**, συμφώνως προς το άρθρ. 458 Π.Κ.

5** (6). Οι παραβαίνοντες τους υπό της δασικής υπηρεσίας κατ'άρθρ.52 παρ.4 εγκρινομένους

κανονισμούς τιμωρούνται **, συμφώνως προς το άρθρ.458 Π.Κ.

6 (7). Οι μη συμμορφούμενοι προς τας υπό των άρθρ.51 παρ.3 και 57 παρ.4 και τας κατ'εφαρμογήν αυτού υπό της δασικής αρχής επιβαλλομένας υποχρεώσεις τιμωρούνται διά φυλακίσεως μέχρις ενός έτους και διά

Άρθρο: 78_ «Εξουσιοδοτήσεις»

Δι'αποφάσεων του Υπουργού Γεωργίας δημοσιευμένων εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ρυθμίζονται πάσαι αι λεπτομέρειαι εφαρμογής του παρόντος νόμου.

2. Τα της αμοιβής των εις τα κατά τα άρθρ.7 έως και 10 του παρόντος συμβούλια και επιτροπάς μετεχόντων, ρυθμίζονται κατά την διαδικασίαν του άρθρ.8 του Νόμ. 754/1978.

3. Προς μελέτην των εκ της εισαγωγής των διατάξεων του παρόντος νόμου προκυπτόντων ζητημάτων, την κατάρτισην και συντονισμόν των υπ'αντών προβλεπομένων κανονιστικών πράξεων ως και διά την αναμόρφωσην και ενοποίησην της όλης δασικής νομοθεσίας επί τω τέλει του εκσυγχρονισμού αυτής και προσαρμογής της προς τας συνταγματικάς διατάξεις ως και τας διατάξεις του παρόντος νόμου δύναται να συγκροτηθή παρά τω Υπουργείω Γεωργίας ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή, διαρθρουμένη ενδεχομένως και εις τμήματα μέχρι των τριών και αποτελουμένη εκ δικαστικών λειτουργών, μελών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και δημοσίων υπαλλήλων του Υπουργείου Γεωργίας. Εις ταύτην δύναται να διορισθούν και μέχρι δύο καθηγηταί ανωτάτων σχολών ως και μέχρι δύο δικηγόροι ή ιδιώται έχοντες ειδίκευσην εις τα συναφή προς τα ανωτέρω έργον θέματα. Η αμοιβή των μελών της επιτροπής άτινα μετά του προέδρου αυτής δεν δύνανται να υπερβούν τα ένδεκα καθορίζεται συμφώνως προς τα εν τη προηγούμενη παραγράφω οριζόμενα.

χρηματικής ποινής 200.000 μέχρις 10.000.000 δραχμών.

N.3208/2003 «Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις.»(ΦΕΚ 303 Α')

Άρθρο: 10_

1. «Το Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας σε δάση, εν γένει δασικές εκτάσεις και στις εκτάσεις των παραγράφων ββ και γγ του άρθρου 3 του ν. 998/1979 πον:».

I. Αναγνωρίστηκαν:

- α) Με τη διαδικασία του νόμου από 17/29 Νοεμβρίου 1836 «Περί ιδιωτικών δασών» (ΦΕΚ 69 /1.12.1836).
- β) Με τις διατάξεις του Ν. ΑΧΝ'/14.1.1888 «Περί διακρίσεως και οροθεσίας των δασών» (ΦΕΚ 20 /21.1.1888), όπως τροποποιήθηκε με το Ν. ΒΑΠΖ/12.7.1903 (ΦΕΚ 160 A') και τα β.δ. 11.12.1889 και 19.7.1904, εφόσον συντάχθηκαν πρωτόκολλα αποτερματισμού.
- γ) Με αμετάκλητες αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων, στις οποίες διάδικος, αρχικός ή κατά παρέμβαση, ήταν το Ελληνικό Δημόσιο.
- δ) Με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας, που εκδόθηκαν μετά από γνωμοδοτήσεις των Συμβουλίων επί ιδιοκτησιακών θεμάτων, κατά τις διατάξεις του Ν. 853/1917 «Περί οργανισμού Υπουργείου Γεωργίας» (ΦΕΚ 133 A'), του Α. Ν. 1747/1939 «περί συστάσεως παρά τω Υπουργείω Γεωργίας Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δασών» (ΦΕΚ 208 A'), των άρθρων 9 έως 13 του Ν.Δ. 86/1969, με τις οποίες κωδικοποιήθηκαν οι διατάξεις των δασικών κωδίκων του Ν. 3077/1924 «περί δασικού κωδικός» και Ν. 4173/1929 «περί κυρώσεως και τροποποιήσεως του από 11 Μαΐου 1929 Ν.Δ. «περί δασικού κώδικος» (ΦΕΚ205A') και τις διατάξεις του άρθρου 8 του Ν. 998/1979, καθώς και με αποφάσεις των Γενικών Διοικητών και του Επιτρόπου Διοίκησης του Ν.Δ. 1150/1942, με τις οποίες κρίθηκαν ιδιοκτησιακές υποθέσεις.
- ε) Με αποφάσεις του Διοικητικού Δικαστηρίου του Υπουργείου Γεωργίας του Ν. 2201/1920 «περί συστάσεως Διοικητικού Δικαστηρίου» (ΦΕΚ 133 A') και του Ν.Δ. 21 Σεπτεμβρίου 1926 (ΦΕΚ 328 A').
- στ) Με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας κατά τις διατάξεις του άρθρου 29 του Ν.Δ. 841/1941 «περί λήψεως εκτάκτων μέτρων δια την εκμετάλλευσιν και διαχείρισιν των δασών, λόγω των εκ του πολέμου δημιουργηθεισών συνθηκών» (ΦΕΚ 445 A'), των άρθρων 42 και 49 του Ν.Δ. 2501/1953 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων των περί δασών νόμων» (ΦΕΚ 200 A') και των άρθρων 3 έως 8 του Δασικού Κώδικα (Ν.Δ. 86/1969).
- ζ) Με τις διατάξεις του διατάγματος 2468/1917 και του Ν. 1072/1917 (ΦΕΚ 305/1917) της Προσωρινής Κυβέρνησης.
- η) Με αποφάσεις νομαρχών κατά τις διατάξεις του άρθρου 67 του Ν. 998/1979, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του Ν. 1734/1987.

θ) Με τις διατάξεις του Ν. 248/1976, σε ό,τι αφορά τις εκτάσεις που κρίθηκαν ότι δεν ανήκουν στο Δημόσιο.

ι) Με τις διατάξεις του Αγροτικού Κώδικα, του Κτηνοτροφικού Κώδικα, του Ν.Δ. 2185/1952 «περί αναγκαστικής απαλλοτριώσεως κτημάτων προς αποκατάστασιν ακτημόνων καλλιεργητών και κτηνοτρόφων» (ΦΕΚ 217 Α') και του άρθρου 26 του Ν. 2040/1992, σε ό,τι αφορά τις δασικές και χορτολιβαδικές εκτάσεις της παραγράφου 7 του άρθρου 3 του Ν. 998/1979, όπως αυτή προστίθεται με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου.

III. Περιήλθαν:

α) Στους υπερθεματιστές, μετά από κατακυρωτικές εκθέσεις δημόσιων αναγκαστικών πλειστηριασμών, συμπεριλαμβανομένων και των κατά τις διατάξεις του Ν.Δ. 356/1974 (ΦΕΚ 90 Α') διενεργουμένων, εφόσον δεν ασκήθηκε εμπρόθεσμα διεκδικητική αγωγή κατά το άρθρο 1020 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και του άρθρου 33 παράγραφος 3 του Ν. 1473/1984 (ΦΕΚ 127 Α') ή ανακοπή κατά το άρθρο 74 του Ν.Δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε.).

β) Σε τρίτους, βάσει συμβιβαστικών πράξεων με το Ελληνικό Δημόσιο, κατά τη διαδικασία του άρθρου 39 του Ν. 1884/1990, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 14 του Ν. 2227/1994 (ΦΕΚ 129 Α').

γ) Από διαχωρισμό υπέρ των Ταμείων Εφέδρων Πολεμιστών Κρήτης βάσει του Ν. 3345/22.2.1925.

δ) Σε τρίτους από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Ε.Τ.Ε.), ως διαχειρίστριας ανταλλαξίμων κτημάτων, βάσει της από 5.5.1925 συμβάσεως μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ε.Τ.Ε., με την προϋπόθεση ότι τα κτήματα αυτά είχαν παραδοθεί στην Ε.Τ.Ε. με πρωτόκολλο παραδόσεως και παραλαβής και κατά τη διάρκεια ισχύος της συμβάσεως δεν υπήρχε διεκδίκηση από κάποια παραλαβής και κατά τη διάρκεια ισχύος της συμβάσεως δεν υπήρχε διεκδίκηση από κάποια δημόσια υπηρεσία εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών και για τις πωλήσεις που έγιναν από την Ε.Τ.Ε. μετά την 29.10.1937, προκειμένου δε περί παραμεθορίων περιοχών, είχε χορηγηθεί ειδική έγγραφη άδεια του Γενικού Επιτελείου Στρατού.

ε) Στην εγχώρια περιουσία των Νήσων Κυθήρων και Αντικυθήρων κατά τις διατάξεις του άρθρου 84 του Ν. 1416/1984 (ΦΕΚ 18 Α').

στ) Με τις διατάξεις των άρθρων 13 και 18 του παρόντος νόμου.

2. Αποτελούν οριστικούς τίτλους κυριότητας, για τις εκτάσεις που παραχωρήθηκαν με αυτά, τα διατάγματα που εκδόθηκαν δυνάμει: α) τον από 2.7.1926 Ν.Δ. (ΦΕΚ 223 Α') «Περί εξημερώσεως αγρίων δένδρων», β) τον Ν. 3542/ 1928 (ΦΕΚ 91 Α') και γ) των άρθρων 192 και 193 τον Ν. 4173/1929. Το Δημόσιο δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν διεκδίκηση τρίτων επί των ανωτέρω εκτάσεων. Οι παραπάνω οριστικοί τίτλοι δεν ανακαλούνται, ακόμη και στην περίπτωση που οι παραχωρηθείσες εκτάσεις έπαψαν να εξυπηρετούν το σκοπό για τον οποίο παραχωρήθηκαν.

3. Παραχωρητήρια εκδοθέντα από το Υπουργείο της Οικονομίας της Προσωρινής Διοίκησης της Ελλάδος κατά τα έτη 1822 έως 1833, εφόσον δεν ανακλήθηκαν, θεωρούνται έγκυρα και ισχυρά, ανεξάρτητα εάν εκδόθηκαν ή όχι ανανεωτικοί τίτλοι από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Ωσαύτως θεωρούνται έγκυρα και ισχυρά τα παραχωρητήρια που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή:

α) Τον Ν. 26 Μαΐου 1835 (ΦΕΚ2) και τον διατάγματος 13/25 Νοεμβρίου 1836 (ΦΕΚ67).

β) Τον διατάγματος 21 Απριλίου -10 Μαΐου 1836 (ΦΕΚ 20).

γ) Τον Ν. 1/13 Ιανουαρίου 1838 (ΦΕΚ 1).

δ) Τον Ν. ΤΠΖ/24.3.1871 (ΦΕΚ29).

4. Στο άρθρο 24 του Αγροτικού Κώδικα (ΦΕΚ 342 Α') τίθεται παράγραφος 1.

Άρθρο 17 «Προσωρινές οριστικές παραχωρήσεις δασικών εκτάσεων»

1. Δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις που παραχωρήθηκαν για γεωργική ή δενδροκομική εκμετάλλευση με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, όπως αντές κατά καιρούς ίσχυσαν και κωδικοποιήθηκαν με τα άρθρα 14 έως και 27 του Δασικού Κώδικα, εφόσον αξιοποιήθηκαν κατά τους όρους της παραχώρησης και εκδόθηκαν οριστικά παραχωρητήρια αποτελούν ιδιωτικά αγροκτήματα, και δεν υπάγονται καθοιονδήποτε τρόπο στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

2. Δημόσιες δασικές εκτάσεις που παραχωρήθηκαν προσωρινά πριν από την ισχύ του Ν. 998/1979, για τις οποίες δεν εκδόθηκαν οριστικά παραχωρητήρια, λόγω μη καταβολής ολοκλήρου του τιμήματος ή λόγω αδυναμίας εξακρίβωσης του χρονικού διαστήματος μέσα στο οποίο πραγματοποιήθηκε ο σκοπός της παραχώρησης, παραχωρούνται οριστικά με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, κατά το τιμήμα στο οποίο πραγματοποιήθηκε ο

σκοπός της παραχώρησης. Η απόφαση αυτή αποτελεί οριστικό παροχωρητήριο και μεταγράφεται. Για την έκδοση του παραχωρητηρίου υποβάλλεται αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία συνοδεύεται από τοπογραφικό διάγραμμα, κατά τις προδιαγραφές του εθνικού κτηματολογίου. Οριστικά παραχωρητήρια, που εκδόθηκαν μετά την ισχύ του N.998/1979 είναι έγκυρα. «*Δημόσιες δασικές εκτάσεις που παραχωρήθηκαν κατά τις διατάξεις του άρθρου 193 του N. 4173/1929 σε δήμους και κοινότητες με οριστικά παραχωρητήρια, προς εγκατάσταση των δικαιούχων κατοίκων τους ή των καθολικών διαδόχων τους, παραχωρούνται σε αυτούς, σύμφωνα με τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου όπως ίσχυσε, μέσα σε προθεσμία τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, μετά από διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου οργάνου.*

4. Δημόσιες δασικές εκτάσεις που παραχωρήθηκαν προσωρινά πριν από την ισχύ του N. 998/1979, με σκοπό την ανέγερση κατοικίας και δεν πραγματοποιήθηκε ο σκοπός της παραχώρησης, παραχωρούνται οριστικά, στον αρχικό δικαιούχο, τους καθολικούς και ειδικούς του διαδόχους με πράξη του οικείου οργάνου, εφόσον βεβαιωθεί από την οικεία δημοτική ή κοινοτική αρχή ότι στερούνται κατοικίας. Στις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου υπάγονται και όσοι έκτισαν κατοικία μετά την προθεσμία που έθεσε ο προσωρινός τίτλος, καθώς και εκείνοι που κηρύχθηκαν έκπτωτοι, εφόσον στερούνται μόνιμης κατοικίας. «*Oι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν εφαρμόζονται για τις παραχωρηθείσες δημόσιες δασικές εκτάσεις που κείνται εντός των ορίων της χωρικής περιφέρειας των Νομών Αττικής και θεσσαλονίκης.*»

5. Αμφισβητήσεις μεταξύ των Δημοσίου και αυτών προς τους οποίους έγινε η παραχώρηση, ως προς τα πραγματικά δρια της παραχωρηθείσας δημόσιας έκτασης, επιλύονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 28 του N.2664/1998.

6. Η κατά κυριότητα παραχώρηση δημόσιων χορτολιβαδικών και δασικών εκτάσεων σε ορεινές και φθίνουσες περιοχές για οικιστική χρήση προς τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) είναι δυνατή, εφόσον η χρήση αυτή επιβάλλεται από το δημόσιο συμφέρον, με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Πρόκειται για δημόσιες δασικές εκτάσεις, που εμπίπτουν στις περιπτώσεις γ' έως και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του N. 998/1979 που δεν έχουν κηρυχθεί αναδασωτέες και δεν έχουν προστατευτική σημασία.

β) Κρίνονται κατάλληλες, σύμφωνα με τον πολεοδομικό σχεδιασμό (γενικό πολεοδομικό σχέδιο, ζώνη οικιστικού ελέγχου), ύστερα από κοινή έκθεση των Υπηρεσιών των Υπουργείων Γεωργίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.) και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38 παράγραφος 3 του Ν. 1337/1983 (ΦΕΚ 33 Α') και των διαταγμάτων που εκδίδονται σε εκτέλεση αυτού, για δημιουργία νέων οικισμών ή επέκταση παλαιών και είναι ανέφικτη η χρησιμοποίηση άλλων συνεχόμενων ή εγγύς κείμενων χώρων για το σκοπό αυτόν. Η παραχώρηση των εν λόγω εκτάσεων στους Ο.Τ.Α. γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.) και η διάθεση των οικοπέδων από τους Ο.Τ.Α. γίνεται με τους όρους και τις προϋποθέσεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

Η οικιστική αξιοποίηση των εν λόγω εκτάσεων γίνεται κατά τις διατάξεις της εν γένει πολεοδομικής νομοθεσίας.

7. Οι εκτάσεις που διατέθηκαν με τις διατάξεις της περίπτωσης Α β' της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του Ν. 1734/1987, και παρέμειναν αδιάθετες μετά την επιλογή των δικαιούχων από την Επιτροπή Απαλλοτριώσεων κατά τις διατάξεις του από 24 Απριλίου 1985 Π.Δ. (ΦΕΚ 239 Α'), περιέρχονται στον οικείο Δήμο ή Κοινότητα και διατίθενται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.»

Άρθρο 19_ «Άλλες διατάξεις»

20. Στις εκτάσεις των αγροκτημάτων που προήλθαν από διαχωρισμό με απόφαση της αρμόδιας Επιτροπής Διαχείρισης Ανταλλαξίμου Περιουσίας και οι οποίες εμφανίζονται στον κτηματολογικό πίνακα του οικείου αγροκτήματος, όπως αντός διαμορφώθηκε με την παραπάνω απόφαση, υπέρ των ιδιωτών, το Δημόσιο δεν προβάλλει οποιαδήποτε δικαιώματα και δεν αποτελεί αντικείμενο επανεξέτασης η προσδιορισθείσα στον ανωτέρω κτηματολογικό πίνακα μορφή των εκτάσεων αυτών.

Άρθρο 15 _ «Δάση Σολυγείας, Ειδυλλίας και νήσων Σαλαμίνας και Σκύρου»

Τα δάση και οι δασικές εν γένει εκτάσεις των περιοχών των τέως δήμων Σολυγείας του νομού Κορινθίας, Ειδυλλίας του νομού Αττικής, της νήσου Σαλαμίνας του νομού Αττικής, καθώς και της νήσου Σκύρου του νομού Ευβοίας, τα οποία υπέκειντο σε διαχείριση ως ιδιωτικά σύμφωνα με τις 102746/1889/1318/6.6.1890, 96855/1.11.1894, 56419/23.6.1909 και 70534/30.11.1894 αντίστοιχες διαταγές του Υπουργείου Οικονομικών, αναγνωρίζονται ως ιδιωτικά.

Στις ανωτέρω εκτάσεις δεν περιλαμβάνονται ως ανήκοντα στο Δημόσιο:

α) Το ελατοδάσος Κιθαιρώνος μετά των αναδασωθεισών κλιτών του, της περιοχής Ειδυλλίας.

β) Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις της διαλυμένης Μονής του Αγίου Νικολάου και της περιοχής «Κολώνας» της νήσου Σαλαμίνας.

Άρθρο 21 – «Μεταβατικές διατάξεις»

1. Η απόφαση που προβλέπεται από την παράγραφο 2 του άρθρου 60 του Ν. 998/1979, από την έναρξη ισχύος του παρόντος εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, μετά από πρόταση των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης Δασών της Περιφέρειας.

3. Η προβλεπόμενη από την παράγραφο 6 του άρθρου 50 του Ν. 998/1979 προθεσμία παρατείνεται μέχρι την 29η Δεκεμβρίου 1979.

4. Πρόστιμα που επιβλήθηκαν κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 70 του Ν. 998/1979, σε βάρος προσώπων τα οποία αθωώθηκαν με τελεσίδικες αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων, καθώς και πρόστιμα που επιβλήθηκαν χωρίς τις εν λόγω δικαστικές αποφάσεις, διαγράφονται. Τυχόν καταβληθέντα ποσά δεν αναζητούνται.

5. Πρωτόκολλα επιβολής ειδικής αποζημίωσης, που εκδόθηκαν κατά το άρθρο 114 του Ν. 1892/1990, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 45 του Ν. 2145/1993 ανακαλούνται, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι εντός ανατρεπτικής προθεσμίας έχι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, προβούν στην κατεδάφιση των αυθαίρετων κτισμάτων που ανεγέρθηκαν σε ιδιόκτητα δάση ή ιδιόκτητες δασικές εκτάσεις ή στη δια πρωτοκόλλου παράδοση των αυθαίρετων κτισμάτων που ανεγέρθηκαν σε δημόσια δάση και δημόσιες δασικές εκτάσεις, στην οικεία δασική αρχή.

6. Μέσα σε προθεσμία δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι τοπικές δασικές αρχές υποχρεούνται να εισηγηθούν, μέσω της οικείας Διεύθυνσης Δασών, το χαρακτηρισμό των προστατευτικών δασών και δασικών εκτάσεων της περιφέρειας τους από το Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

7. Ο προβλεπόμενος από τις διατάξεις των άρθρων 160 έως 182 του Ν.Δ. 86/1969 δημόσιος δασικός φόρος καταργείται.

8. Εκτάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 12 και δεν εμπίπτουν στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, δεν υπάγονται στις διατάξεις του δασικού νόμου, εφόσον εμφανίζουν στην αεροφωτογραφία των ετών 1945 ή 1960 αγροτική μορφή.

9. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται αυτοδίκαια εκκρεμείς διοικητικές διαδικασίες και δίκες με διάδικτο το Δημόσιο που αφορούν στην αναγνώριση δικαιωμάτων κυριότητας στα ακίνητα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 12. Πρωτόκολλα διοικητικής αποβολής που έχουν εκδοθεί για εκτάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του ίδιου άρθρου ανακαλούνται. Για τις εκτάσεις της παραγράφου 1, που δεν εμπίπτουν στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου και έχουν κηρυχθεί αναδασωτέες, ή για τις οποίες επεβλήθη-καν διοικητικές ποινές προστίμου ή ειδικής αποζημίωσης, κατά τις διατάξεις των άρθρων 29 του Ν. 2081/1992 (ΦΕΚ 154Α') και 45 του Ν. 2145/1993 (ΦΕΚ88Α'), αντίστοιχα, οι σχετικές αποφάσεις ανακαλούνται από τότε που εκδόθηκαν, με πράξη του αρμόδιου οργάνου. «Για την εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 8 και 9 του άρθρου αυτού προηγείται πράξη χαρακτηρισμού της έκτασης κατά τη διαδικασία του άρθρου 14 του ν. 998/1979, η οποία υποχρεωτικά παραπέμπεται στην Πρωτοβάθμια Επιτροπή του άρθρου 10 του ν. 998/1979.»

11. Κάθε διαδικασία διοικητικής αναγνώρισης της ιδιοκτησίας των δασών και των δασικών εκτάσεων του πρώτου εδαφίου του άρθρου 15, καθώς και οι σχετικές με την ιδιοκτησία εκκρεμείς δίκες σε αντιδικία με το Δημόσιο καταργούνται, τυχόν δε Πρωτόκολλα Διοικητικής Αποβολής που εκδόθηκαν μέχρι την έναρξη της ισχύος του παρόντος και αναφέρονται στα παραπάνω δάση και δασικές εκτάσεις ανακαλούνται από τότε που εκδόθηκαν.

14. Οι διατάξεις του άρθρου 65 του Ν. 998/1979 εφαρμόζονται και στην κτηματική περιοχή του Δημοτικού Διαμερίσματος Μετοχίου Κηρέως του Νομού Ευβοίας.

N.Δ. 86/69(ΦΕΚ 7Α')

Άρθρο 51_ «Απαλλοτρίωσις δι' εγκατάστασιν φυτωρίων»

Αναγκαστική απαλλοτρίωσις ιδιωτικών εκτάσεων δύναται να ενεργηθή και διά την ίδρυσιν και επέκτασιν δασικών φυτωρίων κατά τα εν τη παρ. 4 του άρθρ. 195 οριζόμενα.

Άρθρο 110 _ «Απαγόρευση αιγοβοσκής σε δάση ελάτης».

2. Με όμοια αστυνομική διάταξη του δασάρχη απαγορεύεται η εγκατάσταση, διατήρηση και βοσκή αιγών σε όλα τα δάση και δασικές εκτάσεις δημόσια ή μη, του Νομού Αττικής. Το μέτρο αυτό μπορεί να εφαρμόζεται και σε άλλες περιοχές της Χώρας, με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 271_ «Κατάσχεσις και δήμευσις δασικών προϊόντων, εργαλείων, οργάνων, σκευών κλπ.»

«2. Τα ως άνω κατασχόμενα δασικά προϊόντα, ευθύς μετά την κατάσχεση, διατίθενται άνευ δημοπρασίας από τον προϊστάμενο του οικείου δασαρχείου είτε σε αγαθοεργά ή άλλα κοινωφελή ιδρύματα είτε σε δημόσιες υπηρεσίες επί καταβολή τιμήματος ίσου με το πενταπλάσιο του μισθώματος του οριζόμενου υπό του ισχύοντος πίνακα διατιμήσεως, εκτός εάν πρόκειται περί προϊόντων από μη δημόσια δάση, οπότε καταβάλλεται από αυτούς τίμημα οριζόμενο από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Σε περίπτωση κατά την οποία τα κατασχόμενα δασικά προϊόντα δεν είναι αναγκαία στους ανωτέρω οργανισμούς, ιδρύματα κ.λπ. εκποιούνται ταύτα με πρόχειρη δημοπρασία, εγκρινομένη από τον αρμόδιο δασάρχη και προ της εκδόσεως της σχετικής ποινικής αποφάσεως. Σε περίπτωση άγονου ή ασύμφορου αποτελέσματος μετά τη διενέργεια δύο δημοπρασιών εφόσον πρόκειται για καυσόξυλα, αντά δύνανται να διατεθούν για την κάλυψη των ατομικών αναγκών των κατοίκων του άρθρου 168 του ν.δ. 86/1969. Οι δικαιούχοι των ατομικών αναγκών, το καταβλητέο τίμημα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Για τις λοιπές κατηγορίες ξυλείας έχει ανάλογη εφαρμογή το εδάφιο δ' της παρ. 1 του άρθρου 138 του ν.δ. 86/1969. Το κατά τα άνω τίμημα ή το εκπλειστηρίασμα, προκειμένου περί προϊόντων μη δημοσίων δασών, αποδίδεται στον ιδιοκτήτη ή διακάτοχο του δάσους, εάν δεν ενέχεται στην παράνομη υλοτομία και δεν αποζημιώθηκε από οποιαδήποτε άλλη αιτία για τη γενομένη στο δάσος του υλοτομία.»

«3. Ομοίως κατάσχονται και δημεύονται από τα αρμόδια όργανα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, τα παντός είδους εργαλεία, όργανα και σκεύη, με τα οποία ο παραβάτης προβαίνει στην εκτέλεση του αδικήματος, τα μεταφορικά μέσα τα οποία χρησιμοποιούνται κατά την παράνομη υλοτομία και μεταφορά, καθώς και η άδεια κυκλοφορίας τους και το δίπλωμα οδήγησης του οδηγού.

Εάν διατίθεται στην ευρύτερη περιοχή που έγινε η κατάσχεση ασφαλής δημόσιος χώρου φύλαξης, τα κατασχεθέντα μέσα μεταφοράς οδηγούνται με συνδρομή της οικείας αστυνομικής αρχής στο χώρο αυτόν όπου παραμένουν μέχρι την επικύρωση ή μη από το αρμόδιο δικαστήριο της κατάσχεσης.

Σε διαφορετική περίπτωση μετά τη σύνταξη της έκθεσης κατάσχεσης αφαιρούνται οι πινακίδες κυκλοφορίας των κατασχεθέντων μεταφορικών μέσων, τα οποία στη συνέχεια παραδίδονται επί αποδείξει προς φύλαξη στους ιδιοκτήτες τους, οριζόμενους ως μεσεγγυούχους και ευθυνόμενους για τη φύλαξη τους, μέχρι εκδόσεως της σχετικής δικαστικής απόφασης.

Το δίπλωμα οδήγησης του οδηγού, η άδεια και οι πινακίδες κυκλοφορίας των κατασχεθέντων μέσων παραδίδονται άμεσα στην οικεία αστυνομική αρχή μαζί με αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης, συντασσομένης σχετικής έκθεσης παράδοσης και παραλαβής.

Τα κατασχεθέντα μέσα, η άδεια και οι πινακίδες κυκλοφορίας αποδίδονται στον ιδιοκτήτη τους, εάν το αρμόδιο δικαστήριο δεν επικυρώσει την κατάσχεση. Άλλως τα κατασχεθέντα μέσα όπως και τα εργαλεία, όργανα και σκεύη, με τα οποία ο παραβάτης προέβη στην εκτέλεση του αδικήματος, εκποιούνται με δημοπρασία, η οποία διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις περί εκποιήσεως αδεσπότων ή κατασχεθέντων δασικών προϊόντων.»

«8. Επίσης, επιβάλλεται με πράξη καταλογισμού του οικείου δασάρχη πρόστιμο ανά μονάδα μέτρησης της παρανόμως υλοτομηθείσας ή μεταφερόμενης ξυλείας, ίσο με το πενταπλάσιο της αξίας της προβλεπομένης από τον πίνακα διατίμησης δασικών προϊόντων για την αντίστοιχη κατηγορία.

Η διαδικασία επιβολής της διοικητικής κύρωσης της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει με τη βεβαίωση της παράβασης από το όργανο που τη διαπιστώνει, το οποίο συντάσσει σχετική έκθεση. Η έκθεση κοινοποιείται μαζί με έγγραφη κλήτευση του δασάρχη προς τον παραβάτη να υποβάλει τις απόψεις του ενώπιον του για την αποδιδόμενη σε αυτόν παράνομη ενέργεια μέσα σε 5 ημέρες από την κοινοποίηση της κλήτευσης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί, ώστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, για 5 ημέρες.

Το πρόστιμο βεβαιώνεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., εισπράττεται κατά τα ισχύοντα για την είσπραξη δημοσίων εσόδων και αποδίδεται στον Ειδικό Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου.

Το δίπλωμα οδήγησης επιστρέφεται στον κύριο ή νόμιμο κάτοχό του μετά την παρέλευση τριμήνου από την καταβολή του επιβληθέντος προστίμου.

Κατά της απόφασης επιβολής προστίμου χωρεί προσφυγή στο κατά τόπο αρμόδιο διοικητικό πρωτοδικείο, η οποία εκδικάζεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.»

«Κατά την ενάσκηση των καθηκόντων αυτών οι αναγνωριζόμενοι φύλακες θήρας των Κυνηγετικών Οργανώσεων του άρθρου 267 του παρόντος υπάγονται στον αρμόδιο φορέα για την προστασία και διαχείριση των δημοσίων δασών της χώρας, η διάθεση δε αυτών γίνεται με απόφαση της Κυνηγετικής Συνομοσπονδίας.»

"9"8. Διά Δ/τος δύναται να ορισθούν και άλλαι περιπτώσεις κατασχέσεως δασικών προϊόντων.

N. 4198/13 (ΦΕΚ-215 Α/11-10-13) : «Πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και προστασία των θυμάτων αυτής και άλλες διατάξεις.»

Άρθρο 8

3.δ. Η κατά τα ανωτέρω παραγραφή του αξιόποιον και η πανηγικής δίωξης, δεν ισχύει για τις παραβάσεις: α) του άρθρου 358 και του άρθρου 377 του Ποινικού Κώδικα για τις περιπτώσεις αγοράς εμπορευμάτων με πίστωση, β) του ν. 690/1945, γ) του άρθρου 28 του ν. 3996/2011, δ) του άρθρου 29 του ν. 703/1977 και του άρθρου 44 του ν. 3959/2011, ε) του ν. 2168/1993, στ) της Α5/3010 από 14.8.1985 απόφασης του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Β' 593), ζ) του άρθρου 6 του ν. 456/1976 και η) του άρθρου 41 ΣΤ' του ν. 2725/1999.

4. γ. Εξαιρούνται των ως άνω ρυθμίσεων αποφάσεις που αφορούν παραβάσεις των άρθρων 167, 189, 235, 236, 237, 242, 256, 258, 259, 292, 309, 334 παράγραφος 3, 372, 382 και 390 του Ποινικού Κώδικα. Ομοίως εξαιρούνται αποφάσεις που αφορούν παραβάσεις: α) του ν. 2168/1993, β) του άρθρου 6 του ν. 456/1976, γ) της Α5/3010 από 14.8.1985 απόφασης του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Β' 593) και δ) του άρθρου 41 ΣΤ' του ν. 2725/1999.

N.Δ. 86/69 (7 Α)

Άρθρο 268 _ «Παράνομη υλοτομία και μεταφορά δασικών προϊόντων - Παράνομη κλαδονομίη -Παράβαση αστυνομικών διατάξεων»

1. α) Ο οπωσδήποτε βλάπτων δάσος ή δασική έκταση ή προξενών οποιαδήποτε φθορά, β) ο υλοτομών, κατασκευάζουν ή συλλέγων δασικά προϊόντα χωρίς άδεια υλοτομίας ή έγκριση ατελούς υλοτομίας ή εγκατάσταση από τη δασική αρχή, προκειμένου δε περί μη δημοσίων δασών, και χωρίς άδεια του ιδιοκτήτη ή του διακατόχου του δάσους, όπου απαιτείται τέτοια άδεια, γ) ο υλοτομών, κατασκευάζων ή συλλέγων δασικά προϊόντα δυνάμει άδειας ή έγκρισης ατελούς υλοτομίας της δασικής αρχής ή άδειας και του ιδιοκτήτη, προκειμένου περί μη δημοσίου δάσους, κατά τρόπο αντιβαίνοντα στις περί τον τρόπου υλοτομίας, κατασκευής ή συλλογής δασικών προϊόντων διατάξεις, δ) ο μεταφέρων δασικά προϊόντα πριν την εξέλεγχη ή μετά από αυτήν από τον τόπο της εξέλεγχης στον τόπο της πρώτης αποθήκευσης ή από αυτόν άλλου χωρίς θεώρηση ή εξόφληση του πρωτοκόλλου εξελέγχεως του δελτίου μεταφοράς δασικών προϊόντων ή της άδειας υλοτομίας, στις περιπτώσεις όπου δεν συντάσσεται πρωτόκολλο εξέλεγχης, για το μεταφερόμενο ποσό, ε) ο μεταφέρων δασικά προϊόντα, πλέον των επιτρεπομένων να μεταφερθούν, σύμφωνα με τα ως άνω έγγραφα μεταφοράς, καθώς και ο κάτοχος των παρανόμως μεταφερόμενων δασικών προϊόντων, εφόσον ειδικές διατάξεις του παρόντος κώδικα δεν ορίζουν άλλως, τιμωρούνται με πρόστιμο ή κράτηση ή και με αμφότερες τις ποινές αυτές, εάν από την παράβαση δεν επήλθε ζημία ή η προξενηθείσα δεν υπερβαίνει τα 300 ευρώ.

Άρθρο 269 – «Κυρώσεις κατά των παρανόμως εισαγόντων εκ του εξωτερικού ξυλείαν, φυτά κλπ.»

Τα κατά παράβασιν των διατάξεων του άρθρ. 221 εισαγόμενα είδη κατάσχονται παρά των δασικών ή αστυνομικών αρχών και καταστρέφονται διά πυρός επί τόπου, ο δε παραλήπτης τούτων τιμωρείται διά χρηματικής ποινής 5.000 δραχμών και διά φυλακίσεως μέχρις εξ μηνών. Διά της αυτής ποινής τιμωρείται και ο ιδιοκτήτης των ως άνω ειδών ο μεταφέρων τοιαύτα εις άλλην περιφέρειαν της Χώρας εκείνης της τυχόν αρχικώς καθορισθείσης προς εισαγωγήν. Τα μεταφερόμενα είδη κατάσχονται και καταστρέφονται επί τόπου, τα δε έξοδα καταστροφής βαρύνουν τον παραβάτην ιδιοκτήτην, εισπραττόμενα κατά τας διατάξεις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων.

Άρθρο 286 – «Ποιναί κατά των καταστρεφόντων, αφαιρούντων κλπ. ορόσημα των δασών»

3. Οι παραβάται των διατάξεων του εδάφ. β' της παρ. 3 του άρθρ. 80 τιμωρούνται, εφ' όσον ειδικαί διατάξεις νόμων δεν ορίζουν άλλως, διά προστίμου ή κρατήσεως ή και δι' αμφοτέρων των ποινών, εάν εκ των παραβάσεων τούτων ουδεμία επήλθε ζημία ή η προξενηθείσα τοιαύτη

δεν υπερβαίνει τας 1.000 δραχμάς. Εάν η ζημία υπερβαίνη τας 1.000 δραχμάς, οι παραβάται τιμωρούνται διά φυλακίσεως μέχρις 6 μηνών".

Άρθρο 287_ «Ποιναί κατά των παραβαινόντων τας διατάξεις περί θήρας»

10. Διά φυλακίσεως μέρχι δύο ετών ή διά χρηματικής ποινής ή δι' αμφοτέρων τιμωρούνται:
α)(παραλείπεται ως μη ισχύουσα). β) Ο θηρεύων κατά χρόνον μη εμπίπτοντα εντός της κυνηγετικής περιόδου. γ) Ο άνευ αδείας θήρας φονεύων ενδημικόν θήραμα.

14. Εις τον καταδικαζόμενον διά την θανάτωσιν ή σύλληψιν ελάφου, δορκάδος, αγριόγιδου, παντός είδους αιγαγρού (αγριοκάτσικου), τετράωνος (αγριοπετεινού) και φασιανού, επιβάλλεται διά της καταδικαστικής αποφάσεως και χρηματική αποζημίωσις υπέρ του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών (Κεφάλαιον Θήρας), καθοριζομένη ως εξής: Δι' έκαστην έλαφον ποσόν δραχ. 10.000, δι' εκάστην δορκάδα, αγριόγιδον και αιγαγρον Κρήτης ποσόν 5.000 δραχμών. Διά δε τα λοιπά είδη αιγάγρων ποσόν 4.000 δραχμών και δι' έκαστον τετράωνον (αγριοπετεινόν), φασιανόν ή αφαίρεσιν των ωών των ποσόν 500 δραχμών. Τα, ως άνω, ποσά δύνανται να αυξάνωνται δι' αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας.

18. Οι παραβάται των περί θήρας αστυνομικών διατάξεων τιμωρούνται διά κρατήσεως μέχρι 6 μηνών και διά προστίμου τουλάχιστον 1.000 δραχμών, τα δε μέσα, δι' ών ενεργείται η παράβασις, κατάσχονται και δημεύονται, κατά τας διατάξεις του άρθρ. 288". "

19. 'Οσοι δεν σφραγίζουν τα κυνηγετικά των όπλα συμφώνως προς την εν παρ. 4 του άρθρ. 252 απόφασιν του Υπουργού Γεωργίας αλλά εκπροθέσμως και εντός 15 ημερών από της λήξεως της αναφερομένης εν αυτή προθεσμίας, τιμωρούνται διοικητικώς διά ποινής του προστίμου καθοριζομένης, διά της αυτής αποφάσεως, από δραχμών 1000 κατ' ελάχιστον μέχρι δραχμών 10.000 κατ' ανώτατον όριον υπέρ του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών, (Κεφάλαιον Θήρας). Το πρόστιμον τόύτο καταβάλλεται κατά την έκδοσιν της αδείας. Μετα την πάροδον των ως άνω 15 ημερών οι παραλείψαντες την σφράγισιν ως και οι αποσφραγίζοντες τα κυνηγετικά των όπλα τιμωρούνται διά του ως άνω προστίμου και προσέτι και ποινικώς, στερούνται δε αδείας θήρας δι' εν κυνηγετικόν έτος, ανεξαρτήτως του αποτελέσματος της δίκης.

Άρθρο 288A_ «Διοικητικές κυρώσεις»

1. Οι παραβάτες των διατάξεων του άρθρου 258 παράγραφος 6 περιπτώσεις α', β', γ , δ'. και στ' τιμωρούνται με πρόστιμο από διακόσιες χιλιάδες (200.000) έως πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δραχμές, τα δε είδη της αντοφυούς χλωρίδας και άγριας πανίδας και των δειγμάτων αυτών των

ζώντων ή νεκρών, επεξεργασμένων ή μη, κατάσχονται από την αρμόδια Δασική ή Τελωνειακή Αρχή και παραδίδονται στην πλησιέστερη Δασική Αρχή με μερίδιο της οποίας ή: α) επαναποστέλλονται ή επανεξάγονται στη Χώρα καταγωγής ή β) εκποιούνται ή γ) διατίθενται προς φύλαξη και περίθαλψη Όταν η κατάσχεση διενεργείται από τη Δασική Αρχή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 288 του ν.δ.86/ 1969.

N. 4061/12 (ΦΕΚ 66 A) : Διαχείριση και προστασία ακινήτων Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων και λοιπές διατάξεις.

Άρθρο 1 _ «Ορισμοί»

Για τους σκοπούς του νόμου αντού:

1. Τα ακίνητα των οποίων η διαχείριση ανήκει στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι:

α) Οι διαθέσιμες εκτάσεις και τα διαθέσιμα οικόπεδα, δηλαδή όσες εκτάσεις και οικόπεδα έμειναν αδιάθετα μετά την ολοκλήρωση της απαλλοτριωτικής διαδικασίας για την αποκατάσταση ακτημόνων γεωργών και γεωργοκτηνοτρόφων, καθώς και όσες επανήλθαν στην κυριότητα του Ελληνικού Δημόσιου, λόγω έκπτωσης του δικαιούχου και ανάκλησης του σχετικού παραχωρητηρίου.

β) Οι συνεταιρικές εκτάσεις του άρθρου 31 του β.δ. 29.10/6.12.1949 «Αγροτικός Κώδικας» (Α' 342/1952) και αυτές που αναγράφονται ως κοινόχρηστες στα κυρωμένα κτηματολογικά στοιχεία των διανομών αγροκτημάτων.

γ) Οι αποστραγγιζόμενες γαίες, όπως ιδίως των διατάξεων του β.δ. 19.3/24.3.1941 «Κώδικας αποστραγγιζόμενων γαιών» (Α' 84/1941).

δ) Τα μπασταίνουχικά κτήματα του άρθρου 290 του Αγροτικού Κώδικα.

ε) Οι εκτάσεις οι οποίες απετέλεσαν αντικείμενο κτηνοτροφικής αποκατάστασης βάσει πράξεων απαλλοτριώσεων που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή του ν.δ. 203/ 1969 «Κτηνοτροφικός Κώδικας» (Α' 368/1941) και του άρθρου 28 του ν. 2185/1952 (Α' 217/1952).

στ) Τα ακίνητα που περιήλθαν ή περιέρχονται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και

Τροφίμων, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 3147/2003 (Α' 135), όπως συμπληρώθηκε με την παράγραφο 19 του άρθρου 12 του ν. 3208/2003 (Α' 303) και αντικαταστάθηκε με τις παραγράφους 12, 33α και 33β του άρθρου 20 του ν. 3399/2005 (Α' 255), την παράγραφο 9 του άρθρου 13 του ίδιου νόμου, την παράγραφο 3 του άρθρου 4 του ν. 2215/1994 (Α' 77), καθώς και με πράξεις δωρεάς ή κληρονομιάς.

2. Τα ακίνητα ανήκονταν κατά κυριότητα στο Ελληνικό Δημόσιο και η διαχείρισή τους ασκείται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τις Περιφέρειες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 4 έως 12.

3. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται σε ανταλλάξιμες εκτάσεις, δάση, δασικές ή αναδασωτέες εκτάσεις, προστατευόμενες περιοχές των άρθρων 18 και 19 του ν. 1650/1986 (Α' 160), χώρους και ζώνες μνημείων που προστατεύονται από την αρχαιολογική υπηρεσία, αιγιαλό και παραλίες, όπως ορίζονται από τις διατάξεις του ν. 2971/2001 (Α' 285), καθώς και σε άλλες προστατευόμενες, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, περιοχές.

Άρθρο 24 «Διαχείριση και προστασία ακινήτων Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων και λοιπές διατάξεις»

«1.....

2. Οι κτηνοτρόφοι που αποκαταστάθηκαν κτηνοτροφικά σε ακίνητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχουν, μόνο, δικαίωμα χρήσης των ακινήτων αυτών. Η Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών εξετάζει αν οι κτηνοτρόφοι που αποκαταστάθηκαν κτηνοτροφικά μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, εξακολουθούν να έχουν την ιδιότητα του αγρότη σύμφωνα με άρθρο 2 του ν. 3874/2010, αν διατηρούν το ποίμνιο και δεν έχουν μεταβάλει

τη χρήση του βοσκοτόπου. Δικαίωμα χρήσης του ακινήτου διατηρούν και οι νόμιμοι κληρονόμοι

των αποκαταστηθέντων κτηνοτρόφων, αν διατηρούν το ποίμνιο και δεν μεταβάλλουν τη χρήση του βοσκοτόπου για χρονικό διάστημα 20 ετών από τη δημοσίευση του νόμου. Μετά την πάροδο

του χρονικού αυτού διαστήματος εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 4, 7 και 10 του παρόντος νόμου. Για τη χρήση του βοσκοτόπου οι κτηνοτρόφοι καταβάλλουν τίμημα που

ορίζεται

με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.»

Άρθρο 36_ «Μεταβατικές διατάξεις»

1. Οι προβλεπόμενες στο άρθρο 2 υπηρεσίες και οι Επιτροπές Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών αποκτούν πρόσβαση στη βάση δεδομένων που τηρείται στον Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του νόμου. Έως ότου οι υπηρεσίες αυτές αποκτήσουν πρόσβαση στη βάση δεδομένων, η παραχώρηση της χρήσης ακινήτων γίνεται βάσει των κτηματολογικών στοιχείων που τηρούνται στις Περιφέρειες της χώρας.
2. Οι διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 2040/1992 (Α' 70), όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 10 του ν. 3147/2003, εξακολούθουν να διέπουν τα δικαιώματα αποκατασταθέντων κτηνοτρόφων που μετέτρεψαν μέρος του εξ αδιαιρέτου δικαιώματος διηνεκούς νομής σε διαιρετό δικαίωμα πλήρους κυριότητας επί των εκτάσεων του κτήματος, με απόφαση της οικείας Επιτροπής Απαλλοτριώσεων. Τα θέματα που ανακύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού εξετάζονται από την Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών της οικείας Περιφέρειας.
3. Οι Επιτροπές Απαλλοτριώσεων και Οριστικών Διανομών που λειτουργούν σήμερα στις Περιφέρειες της χώρας καταργούνται με τη συγκρότηση των Επιτροπών Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών.
4. Οι εκκρεμείς αιτήσεις για εξαγορά ακινήτων που κατατέθηκαν εμπρόθεσμα, κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 του ν. 3147/2003, πλην όμως, δεν εξετάστηκαν από τις αρμόδιες Επιτροπές Απαλλοτριώσεων, λόγω παρέλευσης της σχετικής προθεσμίας για την εξέτασή τους, διαβιβάζονται στις Επιτροπές Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών και εξετάζονται από τις Επιτροπές αυτές κατά τις διατάξεις του άρθρου 23. Ο Περιφερειάρχης είναι αρμόδιος για την έκδοση τίτλων σε εκκρεμείς υποθέσεις, καθώς και για την ανάκληση αποφάσεων Επιτροπών Απαλλοτριώσεων σε περίπτωση μη εξόφλησης του οφειλόμενου τιμήματος από τον κάτοχο των ακινήτων, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 3147/2003. Οι ίδιες Επιτροπές είναι αρμόδιες για κάθε θέμα που έχει προκύψει από την εφαρμογή του άρθρου 5 του ν. 3147/2003.
5. Αποφάσεις Επιτροπών Απαλλοτριώσεων οι οποίες αναπέμφθηκαν με αποφάσεις Νομαρχών ή Περιφερειαρχών σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 80 του Αγροτικού Κώδικα και του άρθρου 7 του ν. 3147/2003 μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού, διαβιβάζονται και εξετάζονται

από την Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

6. α. Ακίνητα που παραχωρήθηκαν, κατ' εφαρμογή της παρ. 10 του άρθρου 123 του Αγροτικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, του άρθρου 4 του ν. 3147/2003, του ν.δ. 203/1969 (Α' 109), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του από 24.4.1985 προεδρικού διατάγματος (Δ' 239), για την πραγματοποίηση συγκεκριμένου σκοπού, εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις, βάσει των οποίων παραχωρήθηκαν. Αρμόδιο όργανο για την ανάκληση των αποφάσεων των Επιτροπών Απαλλοτριώσεων που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή του από 24.4.1985 προεδρικού διατάγματος είναι οι Επιτροπές Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών.

β. Πράξεις παραχώρησης ακινήτων που έγιναν από το Δημόσιο προς τους ΟΤΑ, κατ' εφαρμογή της παρ. 10 του άρθρου 123 του Αγροτικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και του άρθρου 97 παράγραφος 5α του π.δ. 30/1996, καθώς και συμβάσεις με τις οποίες οι ΟΤΑ εκμίσθωσαν τα εν λόγω ακίνητα σε τρίτα νομικά ή φυσικά πρόσωπα, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 26 του ν. 2218/1994, του άρθρου 97 του π.δ. 30/1996, του π.δ. 242/1996 και των λοιπών σχετικών διατάξεων της οικείας νομοθεσίας, είναι έγκυρες, εξακολουθούν να ισχύουν και διευρύνονται οι σκοποί τους, περιλαμβάνοντας και έργα τουριστικής ανάπτυξης, ειδικών τουριστικών υποδομών, ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων, αθλητικών εγκαταστάσεων, χώρων πολιτισμού, μονάδων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εφόσον η πραγματοποίηση των έργων αυτών επιτρέπεται από τις επί μέρους διατάξεις χωροταξικού και πολεοδομικού χαρακτήρα.

7. Καταργούνται οι υπουργικές αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 2732/1999 και της παρ. 5 του άρθρου 11 του ν. 3147/2003 και κατά τη δημοσίευση του παρόντος δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία μεταβίβασης της κυριότητας στους τρίτους κατόχους.

8. Τα τιμήματα που οφείλονται από δικαιούχους για παραχώρηση οικοπέδων ή εκτάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 3147/2003 και του από 24.4.1985 προεδρικού διατάγματος επαναβεβαιώνονται από την αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας και οι σχετικοί κατάλογοι αποστέλλονται στην οικεία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία για την είσπραξη του τιμήματος. Το τίμημα αποτελεί έσοδο του Δημοσίου. Αν η καταβολή του προβλέπεται σε δόσεις και δεν καταβληθεί μία οφειλόμενη δόση εφαρμόζεται αναλογικά η παράγραφος 8 του άρθρου 23.

9. Η με αριθμό 2556/2011 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 2290) εφαρμόζεται για την εκμίσθωση ακινήτων που έχουν αναρτηθεί στη δικτυακή σελίδα του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Η ολοκλήρωση της διαδικασίας παραχώρησης των ακινήτων πρέπει να ολοκληρωθεί εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

10. Στην παρ. 1 εδάφιο β' του άρθρου 11 του ν. 3147/2003 μετά τη λέξη «κυριότητας» προστίθενται οι λέξεις «και τα συνταχθέντα συμβόλαια αγοράς είναι έγκυρα και ισχυρά».

Στην παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 3147/2003 μετά τη λέξη «Αχαΐας» προστίθενται οι λέξεις «και Νομού Ηλείας». Η ανωτέρω προσθήκη ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 3147/2003, όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει μέχρι σήμερα.

11. Η χρονική διάρκεια παραχώρησης της χρήσης ακινήτων που παραχωρήθηκαν, με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, για κοινωφελή σκοπό, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του ν. 3147/2003, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ορίζεται σε 35 έτη από τη δημοσίευση του νόμου, εφόσον η σχετική υπουργική απόφαση προέβλεπε χρονική διάρκεια παραχώρησης της χρήσης πέραν των 35 ετών.

12. Πρωτόκολλα διοικητικής αποβολής και πρόστιμα που έχουν επιβληθεί κατά τις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας δεν εκτελούνται εφόσον η Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών κάνει δεκτό το αίτημα του ενδιαφερομένου για μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας ή για εξαγορά κατεχόμενου ακινήτου.

«13. α) Κατά κύριο επάγγελμα αγρότες που εκμίσθωναν τα τελευταία πέντε (5) χρόνια, πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, αγροτικά ακίνητα, σύμφωνα με την αριθμ. 95/19.5.1975 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 98), που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 138/1975 (Α' 180), μπορούν με αίτηση τους προς τη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας της Χώρας, να ζητήσουν την παραχώρηση των ακινήτων που μίσθωναν, για χρονικό διάστημα έως τρία (3) έτη, το οποίο δεν δύναται να παραταθεί. Η εν λόγω παραχώρηση χρήσης, ανά ενδιαφερόμενο, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα εκατό (100) στρέμματα.

β) Η απόφαση παραχώρησης χρήσης εκδίδεται από τον οικείο Περιφερειάρχη. Το τίμημα της παραχώρησης ορίζεται σε πέντε (5) ευρώ/στρέμμα. Για τους όρους της παραχώρησης ισχύονται διατάξεις του άρθρου 11. Μετά τη λήξη της παραχώρησης τα ακίνητα αυτά παραχωρούνται σύμφωνα με τα άρθρα 4 έως 11.»

N. 3851/10 (ΦΕΚ 85 A/4-6-2010) : Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

N. 3851/10 (ΦΕΚ 85 Α/4-6-2010) : Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Άρθρο 16_ «Λατομεία σχιστολιθικών πλακών»

1. Νομικά και φυσικά πρόσωπα που εκμεταλλεύονται λατομεία σχιστολιθικών πλακών, τα οποία ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 34 του ν. 2115/1993 (ΦΕΚ 15 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2702/1999 (ΦΕΚ 70 Α'), εφόσον μέχρι σήμερα δεν έχουν λάβει άδεια εκμετάλλευσης ή δεν έχουν συνάψει σύμβαση μίσθωσης με το Δημόσιο, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 9 του ν. 1428/1984, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 9 του ν. 2115/1993, δύνανται να συνεχίσουν την εκμετάλλευση των λατομείων αυτών υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) είχαν καταθέσει αίτηση στο αρμόδιο Δασαρχείο για την αναγνώριση της κυριότητας εντός της προθεσμίας που όριζαν είτε το άρθρο 34 του ν. 2115/1993 είτε το άρθρο 14 του ν. 2702/1999, και

«β) έχουν ήδη υποβάλλει ή υποβάλλουν αρμοδίως, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος:

1. αίτηση έγκρισης επέμβασης ή παραχώρησης σύμφωνα με το άρθρο 57 του ν. 998/1979,

2. αίτηση για τη χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης,

3. τεχνική μελέτη σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 1428/1984 (Α' 43),

4. μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, και

5. αίτηση για τη σύναψη απευθείας σύμβασης μίσθωσης, αν πρόκειται για δημόσιο λατομείο ή αίτηση για αναγνώριση της έκτασης. Την αίτηση μπορεί να υποβάλουν οι εκμεταλλευτές, στην περίπτωση που δεν είναι ιδιοκτήτες των εκτάσεων, αλλά διαθέτουν μισθωτήρια συμβόλαια και εξουσιοδότηση των φερόμενων ιδιοκτητών.»

2. Οι χωρικά αρμόδιες διευθύνσεις περιβάλλοντος εξετάζουν κατά προτεραιότητα τις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) λατομείων σχιστολιθικών πλακών της παραγράφου 1, ώστε να εκδοθούν Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) το αργότερο εντός πέντε (5) μηνών από την κατάθεσή τους. Εφόσον, μέσα στο διάστημα αυτό δεν έχει εκδοθεί απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων διακόπτεται η λειτουργία τους.

«Λατομικός χώρος των λατομείων της παραγράφου 1 του παρόντος θεωρείται ο αποτυπωμένος στα διαγράμματα που συνοδεύουν την εγκεκριμένη τεχνική μελέτη του άρθρου 9 του ν. 1428/1984. Επί αυτού θα εκδοθούν οι διοικητικές πράξεις της υποπαραγράφου β' της παραγράφου 1 του παρόντος.»

3. Η κατά την παράγραφο 1 εκμετάλλευση παύει αυτοδικαίως αν εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) ετών από τη λήξη της ανωτέρω δίμηνης προθεσμίας δεν χορηγηθεί στους αιτήσαντες η άδεια εκμετάλλευσης ή, αν πρόκειται για δημόσιο λατομείο, δεν συναφθεί η αιτηθείσα σύμβαση απενθείας μίσθωσης με το Δημόσιο. Στην περίπτωση σύναψης σύμβασης με το Δημόσιο, προϋπόθεση για την ενεργοποίησή της είναι η κατάθεση εγγυητικής επιστολής πιστωτικού ιδρύματος για τα οφειλόμενα στο Δημόσιο μισθώματα της περιόδου έως την επίλυση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των εκτάσεων στις οποίες διενεργείται η εκμετάλλευση των λατομείων της παραγράφου 1.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται το περιεχόμενο της εγγυητικής επιστολής σε συνάρτηση με το μίσθωμα, η διάρκειά της, οι όροι κατάπτωσης αυτής και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

(Με το άρθρο 43 του Ν. 4067/12, ΦΕΚ-79 Α/9-4-12, ορίζεται ότι : “Παρατείνεται για δύο (2) ακόμα έτη από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού η προθεσμία που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 3851/2010 (Α' 85), εντός της οποίας πρέπει να χορηγηθεί στους αιτήσαντες, σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 16 του ν. 3851/2010, άδεια εκμετάλλευσης λατομείων σχιστολιθικών πλακών. Μέσα στην ανωτέρω προθεσμία οι συναρμόδιες υπηρεσίες οφείλουν να έχουν περαιώσει τις κατά νόμο ενέργειές τους και να έχουν αποφανθεί οριστικά επί των υποβληθέντων αιτημάτων αναφορικά με τη λειτουργία, των λατομείων σχιστολιθικών πλακών”).

4. Το Συμβούλιο Ιδιοκτησίας Δασών (Σ.Ι.Δ.), στο οποίο έχουν υποβληθεί αιτήσεις αναγνώρισης κυριότητας ή άλλου εμπράγματος δικαιώματος, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 2115/1993 οφείλει να εκδώσει σχετική απόφαση το αργότερο εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Κατά της απόφασης αυτής δεν επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του Αναθεωρητικού Συμβούλιον Ιδιοκτησίας Δασών.

«5. Μέχρι την επίλυση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους αναστέλλεται:

α. Η είσπραξη των προστίμων που έχουν επιβληθεί σε αυτούς που εκμεταλλεύονται τα λατομεία της παραγράφου 1 εκτός από τα πρόστιμα του ν. 1650/1986.

β. Η εκτέλεση των πρωτοκόλλων διοικητικής αποβολής και των πρωτοκόλλων καθορισμού αποζημιώσεως χρήσεως που έχουν επιβληθεί με τη δασική νομοθεσία.»

«Πρωτόκολλα διοικητικής αποβολής, αποφάσεις κήρυξης αναδάσωσης, διοικητικές ποινές προστίμων ή ειδικής αποζημιώσης και κάθε άλλη διοικητική πράξη που απορρέει από τη δασική νομοθεσία για την προστασία των δασικού χαρακτήρα εκτάσεων των περιπτώσεων των λατομείων της παραγράφου 1 του παρόντος, αίρονται υποχρεωτικά με πράξη του αρμοδίου οργάνου, εάν έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις της ίδιας διάταξης. Μέχρι την ολοκλήρωση της

προβλεπόμενης διαδικασίας, δεν εκδίδονται διοικητικές πράξεις προστασίας των δασικού χαρακτήρα εκτάσεων, σύμφωνα με τη δασική νομοθεσία.»

N. 1421/84 (ΦΕΚ A 27): Εισαγωγή, κατοχή και χρήση ειδικών όπλων αναισθητοποίησης ή ευθανασίας των ζώων.

Αρθρο 1. «Εισαγωγή – Ελεγχος»

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Δημόσιας Τάξης και ύστερα από πρόταση των αρμόδιων κτηνιατρικών υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, επιτρέπεται η εισαγωγή ειδικών όπλων, τα οποία εκτοξεύουν σύριγγες με χημικά ή άλλα σκευάσματα ή στοιχεία κατάλληλα για την αναισθητοποίηση ή ευθανασία των ζώων, καθώς και των απαραίτητων εξαρτημάτων ανταλλακτικών, υλικών και εφοδίων βολής, για τη λειτουργία τους, προκειμένου να εφοδιάζονται με αντά αποκλειστικά οι κτηνιατρικές υπηρεσίες.

2. Με ΠΔ /γμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Γεωργίας και Δημόσιας Τάξης, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τον τρόπο παραλαβής, αποθήκευσης και μεταφοράς των εισαγόμενων σύμφωνα με την παρ. 1 όπλων, την εκπαίδευση των υπαλλήλων των κτηνιατρικών υπηρεσιών για την ασφαλή χρήση τους, τους χώρους και τις προϋποθέσεις χρησιμοποίησής τους.

3. Η Δ/νση Ζωοανθρωπονόσων του Υπουργείου Γεωργίας τηρεί βιβλίο γενικού μητρώου στο οποίο καταχωρούνται το σύνολο των όπλων και των λοιπών ειδών της παρ. 1, οι κτηνιατρικές υπηρεσίες στις οποίες κατανέμονται και τα στοιχεία των υπαλλήλων τους στους οποίους χορηγείται άδεια κατοχής και χρήσης αυτών. Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας καθορίζεται ο τρόπος τήρησης και ενημέρωσης του μητρώου αυτού, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Αρθρο 2. «Άδεια κατοχής και χρήσης»

1. Η κατοχή και η χρήση των όπλων του άρθ. 1 επιτρέπεται ύστερα από ειδική άδεια των οικείων αστυνομικών αρχών που χορηγείται αποκλειστικά σε τακτικούς υπαλλήλους των κτηνιατρικών υπηρεσιών ή σε υπαλλήλους των ίδιων υπηρεσιών που υπηρετούν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, εφόσον αυτοί έχουν συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας τους και δεν εμπίπτουν στις απαγορευτικές διατάξεις του άρθ. 11 του ν. 495/76 (ΦΕΚ 337).

2. Η άδεια της προηγούμενης παρ., χορηγείται ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων κτηνιατρικών υπηρεσιών προς τις οικείες Αστυνομικές Αρχές.

Η αίτηση περιλαμβάνει πλήρη στοιχεία ταυτότητας των υπαλλήλων για τους οποίους ζητείται να χορηγούν οι άδειες και να συνοδεύεται από αντίγραφα ποινικού μητρώου αυτών.

3. Οι παραπάνω άδειες παρέχονται το δικαίωμα στους κατόχους τους να φέρουν και να χρησιμοποιούν τα όπλα του άρθ. 1 μόνο κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας.

Αρθρο 3. «Φύλαξη όπλων»

1. Τα όπλα και τα λοιπά είδη της παρ. 1 του άρθ. 1 φυλάσσονται στα καταστήματα των κτηνιατρικών υπηρεσιών στις οποίες έχουν κατανεμηθεί, με κοινή ευθύνη των προϊσταμένων τους και των υπαλλήλων τους οποίους έχει χορηγηθεί η άδεια κατοχής και χρήσης, κατά τρόπο απόλυτα ασφαλή, ώστε να αποκλείεται η προσέγγιση σε αυτά τρίτων καθώς και των λοιπών υπαλλήλων της υπηρεσίας, στους οποίους απαγορεύεται οποιαδήποτε χρησιμοποίηση των όπλων αυτών.

2. Στις υπηρεσίες της προηγούμενης παρ., τηρείται ειδικό βιβλίο, το οποίο θεωρείται κατά σελίδα από τον προϊστάμενό τους καθώς και την αρμόδια αστυνομική αρχή, στο οποίο καταχωρούνται το σύνολο των όπλων και των λοιπών ειδών της παρ. 1 του άρθ. 1.

3. Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας καθορίζεται ο τρόπος τήρησης του βιβλίου της προηγούμενης παρ.

Άρθρο 5. «Τελικές διατάξεις»

Για τα όπλα και τα λοιπά είδη του άρθ. 1 εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του ν. 495/76, όπως αντές ισχύουν κάθε φορά, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται από τις διατάξεις του παρόντος.

N. 4146/2013(ΦΕΚ 90 Α') Διαμόρφωση Φιλικού Αναπτυξιακού Περιβάλλοντος για τις Στρατηγικές και Ιδιωτικές Επενδύσεις και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 58 «Ρυθμίσεις τομέα τηλεπικοινωνιών»

γ. Οι εγκαταστάσεις δομικών ή μηχανικών κατασκευών, πάνω στις οποίες τοποθετούνται κεραίες, πομποί, αναμεταδότες και άλλες συναφείς εγκαταστάσεις, οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4053/2012 λειτουργούσαν χωρίς άδεια επέμβασης σε δάσος/δασική έκταση από τις δασικές αρχές ή άδεια του οικείου Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 31 του ν. 4053/2012, υποχρεούνται εντός της προθεσμίας των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 31 του ν. 4053/2012, κατά περίπτωση, να υπαχθούν σε ΠΠΔ ή να λάβουν ΑΕΠΟ, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης και την αριθ. 15277/23.3.2012 υπουργική απόφαση (Β'1077). Κατά τη διάρκεια της παραπάνω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς όλων των διοικητικών πράξεων που έχουν εκδοθεί από τη δασική αρχή για την προστασία της έκτασης και ανακαλούνται με πράξη του αρμόδιου οργάνου μετά την υπαγωγή σε ΠΠΔ ή την έκδοση ΑΕΠΟ. Για τις περιπτώσεις κεραιών που έχουν λάβει ΑΕΠΟ πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4014/2011 αλλά δεν έχουν λάβει την προβλεπόμενη από την τότε ισχύουσα νομοθεσία άδεια, αυτή δίνεται από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

N. 1845/1989 (ΦΕΚ 102 Α') Ανάπτυξη και αξιοποίηση της αγροτικής έρευνας και τεχνολογίας - Δασοπροστασία και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 39_ «Δασικοί υπάλληλοι.»

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ως δασικοί υπάλληλοι νοούνται οι υπάλληλοι των επόμενων κατηγοριών και κλάδων:

α. Κατηγορία ΠΕ, κλάδος ΠΕ2 δασολογικός.

β. Κατηγορία ΤΕ, κλάδος ΤΕ2 Τεχνολόγων - δασοπονίας - θηραματοπονίας.

γ. Κατηγορία ΔΕ, κλάδος ΔΕ15 δασοθηροφυλάκων.

δ. Κατηγορία ΥΕ, κλάδος ΥΕ7 υπαλλήλων δασοπροστασίας.

ε. Κατηγορία ΔΕ, προσωρινός κλάδος ΔΕ19, τεχνικός χειριστών μέσων δασοπυρόσβεσης.

στ. Κατηγορία ΥΕ, προσωρινός κλάδος ΥΕ2, χειριστών μέσων

δασοπυρόσβεσης.

«ζ. Κατηγορία ΔΕ, κλάδος ΔΕ9 τεχνικών χειριστών μηχανημάτων.

η. Κατηγορία ΔΕ, κλάδος ΔΕ6 τεχνικών δομικών έργων.»

N. 2040/1992 (ΦΕΚ 70 Α') Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Γεωργίας και νομικών προσώπων εποπτείας του και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 26

Σε κτήματα που έγινε απαλλοτρίωση για την αποκατάσταση ακτημόνων κτηνοτρόφων, με βάση τις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας, οι εξαιρεθείσες υπέρ των ιδιοκτητών εκτάσεις βάσει του άρθρου 29 του Ν.Δ.

2185/1952, που εμπίπτουν στην κατηγορία των εδαφών του άρθρου 3 παρ. 2 και 6 β' του Νόμ. 998/1979, θεωρούνται ιδιωτικές, εφόσον έχει εκδοθεί η σχετική απόφαση των δικαστηρίων για την αναγνώριση των δικαιούχων αποζημίωσης. Της εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου εξαιρούνται κτήματα, που έχουν χαρακτηριστεί ως ανταλλάξιμα και διεκδικούνται ως τοιαύτα. Οι παρ. 6, 7 και 8 του άρθρου 75 του νόμ. 998/1979 καταργούνται.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ 125469/1993 «Προϋποθέσεις για την εφαρμογή του άρθρου 26 του Ν. 2040/1992.» (ΦΕΚ 328/Β/1993)

Άρθρο 1

1. Καθορίζουμε τις προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά για την εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 26 του Ν. 2040/1992 ως εξής: ε) Να πρόκειται για δασικές εκτάσεις ή για χορτολιβαδικές εκτάσεις, υπέρ των οποίων προβλέπονται οι παραγρ. 2 και 6β του άρθρου 3 του Ν. 998/1979.

Άρθρο 20 Εξουσιοδοτικές Διατάξεις

14. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ιδρύεται στην Ειδική Γραμματεία Δασών Εθνική Τράπεζα Δασικού Γενετικού Ύλικού (Ε.Τ.Δ.Γ.Υ.) με σκοπό τη διατήρηση, προστασία και αειφορική διαχείριση των δασικών γενετικών πόρων. Έργο της Εθνικής Τράπεζας Δασικού Γενετικού Ύλικού (Ε.Τ.Δ.Γ.Υ.) είναι: α) Η απογραφή, ο χαρακτηρισμός, η αξιολόγηση, πιστοποίηση και διατήρηση των δασικών γενετικών πόρων, καθώς και η πιστοποίηση των ενδημικών γενετικών πόρων. Τα δημόσια και ιδιωτικά φυτώρια χρησιμοποιούν μόνο πιστοποιημένους γενετικούς πόρους ενδημικών ειδών από την Τράπεζα Γενετικού Ύλικού για την παραγωγή δενδρυλλίων. β) Η προστασία και παρακολούθηση μονάδων προστασίας δασικών γενετικών πόρων. γ) Η προστασία και παρακολούθηση της βιοποικιλότητας της μακκίας βλάστησης. δ) Η απογραφή των ιδιωτικών και δημόσιων, επιστημονικών και μη συλλογών. ε) Η καταχώριση σε βάση δεδομένων των δασικών γενετικών πόρων της Ελλάδας, η οποία θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου.

(Παρατήρηση: Η προτεινόμενη τροποποίηση της ανωτέρω διάταξης με το άρθρο 31 παρ. 5 του νομοσχεδίου συνιστάται στην προσθήκη της λέξεως «πιστοποίηση» μετά τη λέξη αξιολόγηση και τη διαγραφή του φράσης «καθώς και η πιστοποίηση των ενδημικών γενετικών πόρων. Τα δημόσια και ιδιωτικά φυτώρια χρησιμοποιούν μόνο πιστοποιημένους γενετικούς πόρους ενδημικών ειδών από την Τράπεζα Γενετικού Ύλικού για την παραγωγή δενδρυλλίων».Σας ενημερώνουμε ότι εκ παραδρομής οι ανωτέρω τροποποίησεις δεν συμπεριλήφθηκαν στο νομοσχέδιο.)

Άρθρο 29

5«δ. Δεν επανεξετάζεται στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρου 14 του ν. 998/1979 ή της κατάρτισης των δασικών χαρτών ο χαρακτήρας των εκτάσεων ή τμημάτων αυτών της προηγούμενης παραγράφου για τις οποίες είχαν εκδοθεί από τις αρμόδιες δασικές αρχές, διοικητικές πράξεις κατά τη διάρκεια ισχύος και κατ' εφαρμογή των καταργούμενων διατάξεων.»

N. 2664/1998 (ΦΕΚ 275 A') : Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 28 «Διαδικασία αναγνώρισης δασικής ιδιοκτησίας - Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις»

13. Στις περιοχές που κηρύσσονται υπό κτηματογράφηση, καθώς και στις περιοχές για τις οποίες καταρτίσθηκε και κυρώθηκε ο δασικός χάρτης, οι διατάξεις του άρθρου 8 του Ν. 998/1979 παύουν να ισχύουν και τα προβλεπόμενα από αυτές συμβούλια παύουν να λειτουργούν. Οι διατάξεις όμως αυτές εφαρμόζονται για τις αιτήσεις αναγνώρισης εμπράγματων δικαιωμάτων σε δάση και δασικές εκτάσεις κατά την έννοια του άρθρου 3 του Ν. 998/1979, οι οποίες εκκρεμούν στο Αναθεωρητικό Συμβούλιο Ιδιοκτησίας Δασών (Α.Σ.Ι.Δ.) κατά την κύρωση των δασικού χάρτη. Μετά την έκδοση των σχετικών γνωμοδοτήσεων επί υποθέσεων που εκκρεμούν στο Α.Σ.Ι.Δ. πάνει η λειτουργία του Συμβουλίου αυτού. Η διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του Ν. 998/1979 παραμένει σε ισχύ και μετά την κύρωση των δασικών χαρτών, μόνον όσον αφορά τη συγκρότηση του Αναθεωρητικού Συμβουλίου Ιδιοκτησίας Δασών, το οποίο διατηρείται μόνο για τη συγκρότηση του Μικτού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου της παραγράφου 7 του άρθρου 25 του Α.Ν. 1539/1938.

N. 3585/07 (ΦΕΚ 148 A): Προστασία των περιβάλλοντος, αγροτική ασφάλεια και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 51

3. Η επιβληθείσα ποινή κράτησης εκτίεται σε κρατητήριο της αγρονομικής υπηρεσίας.

N. 3208/03 (ΦΕΚ 303 A'/24-12-03) : Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 18 «Κατασκηνώσεις-Παιδικές εξοχές»

1. Επιτρέπεται η παραχώρηση κατά χρήση δημόσιων δασών και δασικών εκτάσεων των κατηγοριών γ' έως και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 998/1979 για την εγκατάσταση και λειτουργία κατασκηνώσεων και παιδικών εξοχών στο Δημόσιο, σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κοινωφελή ιδρύματα και σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Η παραχώρηση γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Υγείας και Πρόνοιας και Γεωργίας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τα δικαιώματα του Δημοσίου επί των παραχωρουμένων δημόσιων δασών και δασικών εκτάσεων δε θίγονται και η έκδοση των σχετικών πράξεων δε συνεπάγεται μεταβολή του δασικού τους χαρακτήρα. Επιτρέπεται η εκμετάλλευση των κατασκηνώσεων από ιδιώτες ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, με

έγκριση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Υγείας και Πρόνοιας και Γεωργίας και υπό τον όρο ότι θα παρέχεται από αυτούς αδαπάνως φιλοξενία σε παιδία απόρων ή πολυτέκνων οικογενειών ή τρίτεκνων οικογενειών, που υποδεικνύονται και καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και σε ποσοστό τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) της δυναμικότητας του.

2. Η εγκατάσταση κατασκηνώσεων και παιδικών εξοχών σε δημόσια και μη δάση και δασικές εκτάσεις των κατηγοριών γ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 998/1979 γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Γεωργίας, από τους φορείς της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και από ιδιώτες ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου προκειμένου περί μη δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων. Στις περιπτώσεις της παραγράφου, 1 με την απόφαση για την παραχώρηση κατά χρήση της έκτασης μπορεί να χορηγείται και η άδεια εγκατάστασης.

3. Οι υπουργικές αποφάσεις των παραγράφων 1 και 2 εκδίδονται ύστερα από περιβαλλοντική άδεια κατά τα οριζόμενα στο Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

4. Στις κατασκηνώσεις και παιδικές εξοχές των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος, επιτρέπεται η εγκατάσταση πρόσκαιρων κατασκευών που μπορεί να αποσπαστούν, εκτός από αυτές που για λόγους υγιεινής και ασφάλειας επιβάλλεται να είναι μόνιμες και οι οποίες προσδιορίζονται με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Υγείας και Πρόνοιας και Γεωργίας. Η έκταση που επιτρέπεται να καταλαμβάνουν συνολικά οι ανωτέρω κατασκευές δεν μπορεί να υπερβαίνει το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της συνολικής έκτασης. Τα κτίσματα, εφόσον προβλέπονται για τους παραπάνω λόγους, επιτρέπεται να είναι μονόροφα μεγίστουν ύψους 4.00 μέτρων με δυνατότητα επιπλέον κατασκευής στέγης μεγίστουν ύψους 2.00 μέτρων και να απέχουν τουλάχιστο 5.00 μέτρα από τα όρια της έκτασης.

5. Κατασκηνώσεις και παιδικές εξοχές που λειτουργούν πριν από την ισχύ του παρόντος σε δημόσια και μη δάση και δασικές εκτάσεις, καθώς και σε εκτάσεις εκτός σχεδίων πόλεων και εκτός ορίων νομίμως υφισταμένων οικισμών προ του 1923, συνεχίζουν τη λειτουργία τους για μια διετία από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εντός της οποίας οφείλουν να λάβουν έγκριση περιβαλλοντικών όρων σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.1650/1986, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91 Α'). Οι ως άνω κατασκηνώσεις υποχρεούνται εντός τριετίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος να λάβουν απόφαση παραχώρησης ή εγκατάστασης κατά τις παραγράφους 1 και 2, οικοδομική άδεια και άδεια λειτουργίας, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Για διακατεχόμενες εκτάσεις απαιτείται και συναίνεση του διακατόχου για την παραχώρηση.

6. Για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και τη νομιμοποίηση υφιστάμενων κτισμάτων σε δημόσια και μη δάση και δασικές εκτάσεις, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού. Για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και τη νομιμοποίηση υφιστάμενων κτισμάτων στις υπόλοιπες περιοχές της προηγούμενης παραγράφου, εφαρμόζονται ανάλογα οι όροι δόμησης που καθορίζονται στα δύο τελενταία εδάφια της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζεται το ύψος και ο τρόπος υπολογισμού του προστίμου, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια για τη νομιμοποίηση υφιστάμενων κτισμάτων σε κατασκηνώσεις και παιδικές εξοχές της προηγούμενης παραγράφου.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται μετά από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, μπορούν να εξαιρούνται από την κατεδάφιση υφιστάμενες κατασκευές, όπως κτήρια ή τμήματα κτηρίων, λοιπές εγκαταστάσεις ή κατασκευές, παρακολουθήματα κ.λπ., σε κατασκηνώσεις και παιδικές εξοχές της προηγούμενης παραγράφου, έστω και αν ο τρόπος κατασκευής τους δεν συμβιβάζεται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εφόσον διασφαλίζεται η προστασία του ευρύτερου φυσικού περιβάλλοντος και η διατήρηση της φυσιογνωμίας της περιοχής εγκατάστασης της κατασκήνωσης. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η διαδικασία εφαρμογής της ως άνω εξαιρετικής αρμοδιότητας του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις διατήρησης, ενώ μπορούν να επιβάλλονται οι αναγκαίες προσαρμογές στα κτίρια και στις εγκαταστάσεις προκειμένου να εξαιρεθούν της κατεδάφισης.

7. Κατά τη διάρκεια των προθεσμιών της παραγράφου 5, αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής και επιβολής προστίμων που τυχόν έχουν εκδοθεί και μέχρι τη λήξη των προθεσμιών της παραγράφου 5. Οι πράξεις αυτές ανακαλούνται εφόσον εντός των προθεσμιών αυτών εκδοθούν όλες οι απαιτούμενες διοικητικές πράξεις και εγκρίσεις για τη νόμιμη λειτουργία των κατασκηνώσεων και παιδικών εξοχών.

8. Η έκδοση των διοικητικών πράξεων και εγκρίσεων που προβλέπονται με τις προηγούμενες διατάξεις δεν απαλλάσσουν τον ενδιαφερόμενο από την υποχρέωση να λάβει άλλες άδειες και εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

9. Στις περιπτώσεις των δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων, η μη πραγματοποίηση του σκοπού της παραχώρησης, η εγκατάλειψη, η αλλαγή του προορισμού, καθώς και η μη τήρηση των όρων και των υποχρεώσεων του παραχωρησιούχου, συνεπάγεται την ανάκληση της απόφασης παραχώρησης, την έκπτωση και τη διοικητική αποβολή του από την έκταση, η οποία περιέρχεται μαζί με τα κτίσματα και τις εγκαταστάσεις στη διαχείριση της δασικής υπηρεσίας, στις δε περιπτώσεις των μη δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων, ανακαλείται η άδεια εγκατάστασης,

τα κτίσματα και οι λοιπές εγκαταστάσεις κατεδαφίζονται, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για ανθαίρετα κτίσματα εντός δασών και η έκταση που καταλαμβάνουν τα κτίσματα και οι εγκαταστάσεις κηρύσσεται ως αναδασωτέα.

(Με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 19 του Ν. 3467/06, ΦΕΚ-128 Α', ορίζεται όπι : «2. Επιτρέπεται η δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων εντός των εκτάσεων του άρθρου 18 του ν. 3208/2003 (ΦΕΚ 303 Α') μέχρι του 10% αυτών. Στο ποσοστό αυτό δεν περιλαμβάνεται το ποσοστό 15% της παραγράφου 4 του προαναφερθέντος άρθρου.

3. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου ως «πρόσκαιρες κατασκευές που μπορεί να αποσπασθούν» θεωρούνται οι κατασκευές που μπορεί να αποσυναρμολογούνται και να συναρμολογούνται με μικρό κόστος και χωρίς καταστροφή τους σύμφωνα με αιτιολογημένη κρίση των οικείων τεχνικών υπηρεσιών»).

Άρθρο 12 Μεταβιβάσεις αγροκτημάτων

1. Μεταβιβάσεις εν ζωή ή αιτία θανάτου ακινήτων που εμφανίζονται με αγροτική μορφή στις αεροφωτογραφίες των ετών λήψης 1945 ή 1960 θεωρούνται έγκυρες και ισχυρές έναντι του Δημοσίου, ανεξάρτητα από τη μορφή που απέκτησαν τα ακίνητα αυτά αργότερα, εφόσον οι σχετικοί τίτλοι ανάγονται σε ημερομηνία πριν από την 23η Φεβρουαρίου 1946 και έχουν μεταγραφεί.

2. Θεωρούνται, ομοίως, έγκυρες και ισχυρές έναντι του Δημοσίου οι μεταβιβάσεις εν ζωή ή αιτία θανάτου αγροκτημάτων, που βρίσκονται σε ευρύτερες αγροτικές περιοχές και μέρος αυτών καλύπτεται από άγρια ποώδη ή ξυλώδη βλάστηση οποιασδήποτε μορφής ή διάπλασης, εφόσον οι σχετικοί τίτλοι ανάγονται σε ημερομηνία πριν από την 23η Φεβρουαρίου 1946 και η έκταση των αγροκτημάτων αυτών, που καλύπτεται από άγρια ποώδη ή ξυλώδη βλάστηση, δεν εφάπτεται με δημόσιο δάσος ή δασική έκταση.

3. Η διαχείριση των εκτάσεων της πρώτης παραγράφου που εμφανίζουν τη μορφή δάσους, κατά την έννοια των άρθρων 3 παράγραφος 1 και 67 παράγραφος 4 περίπτωση α' του Ν. 998/1979, όπως ισχύουν, διέπεται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

4. Η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού δεν αποκλείει την εφαρμογή διατάξεων νόμων με τους οποίους αναγνωρίζονται ιδιωτικά δικαιώματα κυριότητας έναντι του Δημοσίου με όρους ευμενέστερους για τους επιζητούντες την αναγνώριση.

5. Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού προηγείται πράξη χαρακτηρισμού της έκτασης κατά τη διαδικασία του άρθρου 14 του ν. 998/1979, η οποία υποχρεωτικά παραπέμπεται στην Πρωτοβάθμια Επιτροπή του άρθρου 10 του ν. 998/1973.

N. 3498/06 (ΦΕΚ 230 Α/24-10-2006) : Ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού και λοιπές διατάξεις.

Άρθρο 12 Απαλλοτριώσεις - Παραχωρήσεις

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης επιτρέπεται η παραχώρηση δασών και δασικών εκτάσεων προς τον Ε.Ο.Τ. για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πόρων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δασικού Κώδικα.

Άρθρο 52

Η παράγραφος 1 του άρθρου 13 του ν. 1734/1987 (ΦΕΚ 189 Α') αναριθμείται σε 1α και προστίθεται εδάφιο β' ως εξής:

«β. Επιτρέπεται η κατά χρήση παραχώρηση δημόσιων δασών ή δημόσιων δασικών εκτάσεων, που κρίνονται κατάλληλες για εγκατάσταση μηχανισμών με συρματόσχοινα (σχοινοσιδηρόδρομοι, καλωδιοκίνητοι εναέριοι θάλαμοι και τηλεσκί) και έχουν σκοπό τη μεταφορά προσώπων από τουριστικές επιχειρήσεις, δήμους, οικισμούς ή συγκροτήματα κατοικιών σε περιοχές ή θέσεις ιδιαίτερου αισθητικού ενδιαφέροντος. Η προβλεπόμενη παραχώρηση των ως άνω εκτάσεων γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης είτε προς τον Ε.Ο.Τ. είτε προς τον οικείο Ο.Τ.Α. είτε προς τους φορείς της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν. 3208/2003 (ΦΕΚ 303 Α') ύστερα από σχετική περιβαλλοντική αδειοδότηση και σχετική εισήγηση των περιφερειακών υπηρεσιών τουρισμού του Ε.Ο.Τ. και της δασικής υπηρεσίας.

Για τους ίδιους ως άνω σκοπούς και με τις ίδιες προϋποθέσεις επιτρέπεται η χρήση ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων, μετά από προηγούμενη σύμφωνη γνώμη των ιδιοκτητών. Η προβλεπόμενη έγκριση χρήσης χορηγείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας. Τυχόν υφιστάμενες παρόμοιες εγκαταστάσεις συνεχίζουν τη δραστηριότητά τους υπό τον όρο της, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας ενός (1) έτους, χορήγησης κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων της παραχώρησης ή έγκρισης χρήσης.»

Π.Δ. 189/81 (ΦΕΚ Α' 54) : Περί χορηγήσεως αδειών εγκαταστάσεως και επεκτάσεως βιομηχανιών εντός δασών και δασικών εκτάσεων και παραχωρήσεως αυτών δια την δημιουργίαν βιομηχανικών περιοχών.

'Έχοντες υπ' όψει

1. Τας διατάξεις της παρ. 5 του άρθρ. 56 του Νομ. 998/1979 "περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της χώρας".
2. Την υπ' αριθμ. 71/1981 γνωμοδότησιν του Συμβούλιον της Επικρατείας, προτάσει τον Υπουργού Γεωργίας, αποφασίζομεν:

Άρθρο 1 Υποβλητέα δικαιολογητικά

1. Δια τας χορηγήσεις αδειών εγκαταστάσεως και επεκτάσεως βιομηχανιών εντός δασών και δασικών εκτάσεων, και παραχωρήσεως αυτών δια την δημιουργίαν βιομηχανικών περιοχών,

περί ων το άρθρ. 56 του Νομ. 998/1979, απαιτείται αίτησις των ενδιαφερομένων υποβαλλομένη προς την εν παρ. 2 του παρόντος άρθρου αναφερομένην αρμοδίαν αρχήν. Η αίτησις αύτη, περιλαμβάνοντα πλήρη στοιχεία ταυτότητος του αιτούντος, δέον να συνοδεύεται, επί ποινή απαραδέκτου, από τα κάτωθι δικαιολογητικά:

- α) Άδεια σκοπιμότητος ιδρύσεως της βιομηχανικής μονάδος, χορηγουμένη κατά περίπτωσιν υπό των κατά τας κειμένας διατάξεις αρμοδίων Υπηρεσιών των Υπουργείων Συντονισμού, Βιομηχανίας και Ενεργείας και Γεωργίας.
- β) Μελέτη επιπτώσεων επί του περιβάλλοντος συντασσομένη συμφώνως προς τα οριζόμενα υπό της κοινής αποφάσεως της παρ. 5 του άρθρ. 45 του Νομ. 998/1979 και συνοδευομένη απαραιτήτως υπό τροπογραφικού διαγράμματος αναλόγου κλίμακος της αιτούμενης προς παραχώρησιν εκτάσεως εξηρτημένου εκ του τριγωνομετρικού δικτύου της περιοχής.
- γ) Γραμμάτιον εισπράξεως του κατά τα ειδικώτερον εν άρθρ. 5 του παρόντος οριζόμενου παραβόλου, εξαιρέσει των περιπτώσεων δημιουργίας βιομηχανικών περιοχών.
- δ) Βεβαίωσις των αρμοδίων αρχών περί της επαγγελματικής ιδιότητος και της μονίμου κατοικίας του αιτούντος δια τας περιπτώσεις εγκαταστάσεως μικρών και μεσαίων βιομηχανικών μονάδων.
- ε) Δια την περίπτωσιν εγκαταστάσεως ναυπηγείων ή διϋλιστηρίου ή άλλων μεγάλων βιομηχανικών συγκροτημάτων, εκτός των ανωτέρω δικαιολογητικών, η αίτησις δέον να συνοδεύεται και με τα κατά τας κειμένας διατάξεις απαιτούμενα δικαιολογητικά και στ) Ειδικώς δια την παραχώρησιν εκτάσεως εις την ETBA δια την δημιουργίαν βιομηχανικής περιοχής, ή αίτησις δέον να συνοδεύεται από πρότασιν της Επιτροπής της ETBA αποτελουμένης εκ του Διοικητού και Υποδιοικητού αυτής, προκειμένου ν χωρήσῃ, η, υπό της παρ. I του άρθρ. I του νομ. 742/77 "περί τροποποίησεως και συμπληρώσεως του νομ. 4458/1965 "περί βιομηχανικών περιοχών" και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων "προβλεπομένη κοινή απόφασις τουν Υπουργών Βιομηχανίας και Ενεργείας και Δημοσίων Έργων, δια τον ειδικώτερον προσδιορισμόν της θέσεως της εκτάσεως και των ορίων εκάστης βιομηχανικής περιοχής.

2. Η κατά την παρ. I αίτησις υποβάλλεται:

- α) Εις το οικείον νομάρχην, εφ' όσον πρόκειται δι' εγκατάστασιν βιομηχανιών προβλεπομένων υπό της παρ. I του άρθρ. 56 του Νομ. 998/1979.
- β) Εις τον Υπουργόν Γεωργίας εφ' όσον πρόκειται δια δημιουργίαν βιομηχανικής περιοχής, ή δι' επέκτασιν βιομηχανικών μονάδων, ή δια εγκατάστασιν ναυπηγείων, ή διϋλιστηρίου ή άλλων μεγάλων βιομηχανικών συγκροτημάτων.

'Αρθρο 2 Σειρά προτιμήσεως

Προς επιλογήν των προς αι παραχωρήσεις ή αι υπέρ ων αι áδειαι προσώπων εις περίπτωσιν εκδηλώσεων ενδιαφέροντος εκ μέρους πλειόνων του ενός τοιούτων δια την αυτήν έκτασιν προτιμώνται κατά σειράν:

- α) *H E.T.B.A.* εφ' όσον συντρέχουν αι κατά τας κειμένας διατάξεις προϋποθέσεις δημιουργίας βιομηχανικής περιοχής.
- β) *Γεωργικοί Συννεταιρισμοί*, κατά την εξής σειράν προτιμήσεως ιδία δια τας κατηγορίας βιομηχανιών της παρ. I τον áρθρ. 56 τον Νομ. 998/1979: αα) του οικείου δήμου ή κοινότητος ββ) *Του οικείου νομού γγ)* των ομόρων νομών ή λοιπών νομών του Κράτους.
- γ) *Αποδεδειγμένως ασκούντες το συναφές προς την αιτουμένην επιχείρησιν επάγγελμα μόνιμοι κάτοικοι του οικείου, δήμου ή κοινότητος* ένθα κείται ή έκτασις, εν ελλείψει δε τούτων μόνιμοι κάτοικοι του οικείου νομού.
- δ) *Παν φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον όπερ συγκεντρώνει τα κατά τας κειμένας διατάξεις νόμιμα προσόντα, προτιμωμένων των αιτούτων επέκτασιν βιομηχανικής δραστηριότηταος ήδη λειτουργούσης βιομηχανίας.*

'Άρθρο 3 Εκθεσις γνωματεύσεως

I. *Η κατά την παρ. 2 τον áρθρ. I παραλαμβάνουσα την αίτησιν αρχή, διαβιβάζει ταύτην μετά των συνοδευόντων αυτήν δικαιολογητικών εις το αρμόδιον Δασαρχείον ή Διεύθυνσιν Δασών άνευ Δασαρχείου.*

Ο Δασάρχης ή εντεταλμένος Δασολόγος της Δ/νσεως Δασών άνευ Δασαρχείου συντάσσει κατόπιν αυτοψίας και εντός 15 ημερών από της περιελεύσεως εις αυτόν των δικαιολογητικών σχετικήν γνωμάτευσιν ήτις διαλαμβάνει:

- α) *Επαλήθευσιν των στοιχείων, της υποβληθείσης υπό του ενδιαφερομένου μελέτης, των αφορώντων εις τα όρια, τας πλευρικάς διαστάσεις, την θέσιν, την περιφέρειαν, το εμβαδόν και την υπάρχουσαν βλάστησιν της αιτουμένης, δια την εγκατάστασιν της βιομηχανίας ή του ναυπηγείου, ή του διϋλιστηρίου, ή την δημιουργίαν βιομηχανικής περιοχής, εκτάσεως.*
- β) *Βεβαίωσιν ότι το προς εγκατάστασιν της βιομηχανίας, τον ναυπηγείον ή του διϋλιστηρίοι αιτούμενον δάσος ή δασική έκτασις, ή η αιτουμένη προς παραχώρησιν δια την δημιουργίαν βιομηχανικής περιοχής έκτασις πληρού τους όρους και τας προϋποθέσεις της παρ. 3 τον áρθρ. 4 τον Νομ. 998/1979.*
- γ) *Πρότασιν περί του καταβλητέον τιμήματος κατά τα ειδικώς εν áρθρ. 4 τον παρόντο οριζόμενα.*
- δ) *Συμπληρωματικάς ενδεχομένως προτάσεις περί της λήψεως απαραιτήτων μέτρων ασφαλεία κατά τους ισχύοντας δασικούς κανονισμούς ως και των μέτρων προς εξασφάλισιν τη συνεχίσεως της εκμεταλεύσεις των παρακειμένων δασών και δασικών εκτάσεων.*

ε) Διατίπωσιν γνώμης εν συμπεράσματι, περί της αποδοχής ή μη της αιτήσεως πλήρως ητιολογημένης κατά τας διατάξεις του παρόντος.

2. Η κατά την παρ. I γνωμάτευσις μετά της αιτήσεως και των στοιχείων του φακέλλου, κατόπιν ητιολογημένης γνώμης και του αρμοδίου προϊσταμένου της Διευθύνσεως Δασών, επιστρέφεται εις τας εν παρ. 2 του άρθρ. I του παρόντος αρμοδίας προς έκδοσιν της αδείας εγκαταστάσεως ή της περί παραχωρήσεως αποφάσεως αρχάς.

'Αρθρο 4 Τίμημα και τρόπος καταβολής

1. Το τίμημα δια την εγκατάστασιν κατά τας διατάξεις των παρ. I και 3 του άρθρ. 56 του Νομ. 998/1979, βιομηχανιών εντός δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων καθορίζεται δια της χορηγούσης την άδειαν εγκαταστάσεως οικείας αποφάσεως, συμφώνως προς την παρ. 2 του άρθρ. 6 του ιδίου νόμου.

2. Αι υπό της παρ. 2 του άρθρου 56 του Νομ. 998/1979 προβλεπόμεναι παραχωρήσεις εκτάσεων δια την δημιουργίαν βιομηχανικών ζωνών, ενεργούνται άνευ ανταλλάγματος, συμφώνως προς τας διατάξεις των άρθρ. 4 και 4 του Νο. 4458/65 "περί βιομηχανικών περιοχών".

3. Το τίμημα καταβάλλεται ως κατωτέρω:

α) Εφ' άπαξ, εφ' όσον το συνολικόν τίμημα δεν υπερβαίνει τας 50.000 δραχμάς.

β) Εις τρεις ίσας και συνεχείς ετησίας δόσεις της πρώτης καταβάλλομένης εντός 2 μηνών από της κοινοποιήσεως της οικείας εγκριτικής αποφάσεως. Δια τας οφειλομένας υπολοίπους δόσεις υπογράφονται παρά τον προς όν η άδεια εγκαταστάσεως ισάριθμοι χρεωστικά ομολογίαι, εις διαταγήν του Ελληνικού Δημοσίου επί του απαιτουμένου ενσήμου χάρτου της αστικής κλίμακος, εξοφλητέαι την Ιην Οκτωβρίου εκάστου έτους. Επί εκάστης των οφειλομένων δόσεων υπολογίζεται ο νόμιμος τόπος από της υπογραφής της ομολογίας μέχρι της λήξεώς της, αναγραφόμενος ιδιαιτέρως επί της ομολογίας. Εις περίπτωσιν εξοφλήσεως της ομολογίας προ της λήξεώς της εκπίπτει υπέρ του εξοφλούντος ο αντιστοιχών εις τον υπολοιπόμενον χρόνον τόκος.

'Αρθρο 5 Παράβολον

I. Δια την υπό των αρμοδίων υπηρεσιών δασών εξέτασιν αιτήσεων χορηγήσεως αδειών εγκαταστάσεως ή επεκτάσεως βιομηχανικών μονάδων, απαιτείται η καταβολή παραβόλου εκ μέρους των ενδιαφερομένων, εξαιρέσει της E.T.B.A. ή άλλων δημοσίων φορέων, ήτοι γραμματίου εισπράξεως δια λογαριαμσόν του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας Κτηνοτροφίας και Δασών. Το χρηματικόν ποσόν του γραμματίου τούτου, τυγχάνει ανάλογον προς το εμβαδόν του αιτουμένου, δια την εγκατάστασιν της βιομηχανίας του ναυπηγείου ή του διϋλιστηρίου, δάσους ή δασικής εκτάσεως και καθορίζεται ως ακολούθως: α) εκ δρχ.

2.000 δια δάση και δασικάς εκτάσεις μέχρις 20 στρεμμάτων, β) εκ δρχ. 5.000 δια δάση και δασικάς εκτάσεις μέχρι 50 στρεμμάτων, γ) εκ δρχ. 10.000 δια δάση και δασικάς εκτάσεις μέχρι 500 στρεμμάτων και δ) εκ δρχ. 20.000 δια δάση και δασικάς εκτάσεις άνω των 500 στρεμμάτων.

2. Εις ας περιπτώσεις πρόκειται περί γεωργικών συνεταιρισμών το χρηματικόν ποσόν του παραβόλου καθορίζεται εις το ήμισυ του δια της προηγουμένης παραγράφου οριζομένου τοιούτου.

'Αρθρο 6 Εμβαδόν παραχωρουμένης εκτάσεως

Το εμβαδόν της κατά τας διατάξεις του άρθρ. 56 του Νομ. 998/79 παραχωρουμένης δασικής εκτάσεως ή του δάσους και της δασικής εκτάσεως δι' ην χορηγείται η άδεια εγκαταστάσεως βιομηχανικών, ναυπηγείων και διϋλιστηρίων καθορίζεται υπό της αρχής της αρμοδίας δια την έκδοσιν της περί απραχωρήσεως ή της αδείας εγκαταστάσεως αποφάσεως, αναλόγως του υπό της βιομηχανικής μονάδος επιδιωκομένου σκοπού εις τον χρόνον της πλήρους αναπτύξεως της μονάδος ταύτης και των στοιχείων της σχετικής μελέτης επιπτώσεων επί του περιβάλλοντος.

'Αρθρο 7 'Εκδοσις αποφάσεως ή χορηγήσεως αδείας

I. Η οικεία απόφασις περί παραχωρήσεως εκτάσεων ή χορηγήσεως αδείας δι' εγκατάστασιν ή επέκτασιν βιμηχανιών εκδίδεται κατά τα υπό του άρθρ. 56 του Νομ. 998/79 και του παρόντος ειδικώτερον οριζόμενα.

2. Η απόφασις αύτη εκδίδεται μετά την προσκόμισιν, εντός τακτής προθεσμίας οριζομένης δι' εγγράφου ειδοποιήσεως του ενδιαφερομένου και ουχί πέραν τον διμήνου, τον οικείου διπλοτύπου καταβολής, κατά περίπτωσιν του τιμήματος εφ' άπαξ ή της πρώτης δόσεως αυτού και την σύγχρονον υπογραφήν των ομολογιών, εις τας περιπτώσεις καταβολής του τιμήματος εις δόσεις ως και του χαρτοσήμου και διαλαμβάνει τα εξής:

α) Την σχετικήν διάταξιν δυνάμει της οποίας εκδίδεται, τον αριθμόν γνωμοδοτήσεως του αρμοδίου κατά περίπτωσιν συμβουλίου ή της πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου, τον αριθμόν τον του διπλοτύπου καταβολής του τιμήματος ή της πρώτης δόσεως, τα στοιχεία του αιτούντος, την κατοικίαν και το κύριον επάγγελμά του.

β) Τα όρια, την θέσιν, το εμβαδόν της εκτάσεως, το σκοπόν της παραχωρήσεως και τας υποχρεώσεις του παραχωρησιούχου, ως αύται διαγράφονται κατά περίπτωσιν υπό των διατάξεων του άρθρ. 56 του Νομ. 998/79 και του παρόντος, ως και τους τιθεμένους όρους υπό της Υπηρεσίας Χωροταξίας και Περιβάλλοντος κατά την θεώρησιν της μελέτης επιπτώσεων του περιβάλλοντος.

γ) Τους ανατρεπτικούς όρους υπό τους οποίους τελεί η παραχώρησις κατά το υπό του άρθρ. I παρ. I περιπτ. β του παρόντος ειδικώτερον οριζόμενα, ως και τας συνεπείας της μη εμποθέσμον

καταβολής των δόσεων του υπολοίπου τιμήματος και της μη εκπληρώσεως των εν γένει υποχρεώσεων του προς ον η άδεια εγκαταστάσεως ή επεκτάσεως.

δ) 'Οτι το δημόσιον ουδεμίαν ευθύνην υπέχει δι' εκνίκησιν της παραχωρηθείσης ή της εφ' ης επετράπη η εγκατάστασις εκτάσεως. Εν τοιαύτῃ όμως περιπτώσει επιστρέφεται το καταβληθέν τίμημα ή αι καταβληθείσαι έναντι αυτού δόσεις και διαγράφονται τα οφειλόμενα.

Επί μερικής εκνικήσεως επιστρέφεται ανάλογον ποσόν.

'Αρθρο 8 Εγκατάστασις

I. Μετά την εφ' άπαξ καταβολήν του τιμήματος ή της πρώτης δόσεως αυτού επακολουθεί εγκατάστασις του παραχωρησιούχου ή του προς ον η άδεια εγκαταστάσεως υπό της οικείας δασικής αρχής επί της παραχωρηθείσης ή της εφ' ης εχορηγήθη η άδεια εγκαταστάσεως εκτάσεως.

2. Περί της εγκαταστάσεως συντάσσεται εις τετραπλούν πρωτόκολλον παραδόσεως, το εν αντίτυπον του οποίου τηρείται εις το αρχείον της Δασικής Υπηρεσίας, το δεύτερον παραδίδονται εις τον παραχωρησιούχον ή εις τον προς ον η άδεια εγκαταστάσεως και τα δύο έτερα μετ' αντιγράφου της αποφάσεως παραχωρήσεως ή αδείας εγκαταστάσεως κοινοποιούνται εις την Γενικήν Διεύθυνσιν Δασών.

'Αρθρο 9 Υποχρεώσεις

I. Ο προς ον η παραχώρησις ή άδεια εγκ/σεως υποχρεούνται όπως:

α) Προβή εις την τήρησιν των όρων της αποφάσεως.

β) Προβή εις εφαρμογήν της εγκριθείσης μελέτης επιπτώσεων επί του περιβάλλοντος. Παράτασις των τυχόν τιθεμένων εν τη αποφάσει προθεσμιών εκτελέσεως δασικών έργων και εργασιών δύναται να δοθή υπό του εκδόντος την απόφασιν οργάνου μέχρις ενός εισέτι έτους κατά την απόλυτον κρίσιν αυτού.

γ) Πραγματοποίηση τον σκοπόν της παραχωρήσεως εντός τριετίας από της παραχωρήσεως ή της χορηγήσεως αδεία σεγκαταστάσεως και μη εγκαταλείψη την εκμετάλλευσιν της βιομηχανικής μονάδος.

δ) Εξοφλήση εμπορθέσμως τας οφειλομένας δόσεις εις ας περιπτώσεις πρόκειται περί τμηματικής καταβολής του τιμήματος.

ε) Λαμβάνη άπαντα τα απαραίτητα προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα ασφαλείας κατά τους ισχόντας δασικούς κανονισμούς, ως και τας υποδείξεις της δασικής υπηρεσίας.

2. Η τήρησις των υποχρεώσεων ως αύται καθορίζονται υπό της προηγούμενης παραγράφου βαρύνουν και τους καθολικούς διαδόχους αυτού, ή πάντα τρίτον εις ον κατά νόμον δύναται να περιέλθη η παραχωρηθείσα ή εφ' ης η εγκατάστασις έκτασις.

'Αρθρο 10 Κήρυξις εκπτώτου. Ανάκλησις αποφάσεως

1. Η μη τήρησις υπό του προς αν η παραχώρησις ή άδεια εγκαταστάσεως οιασδήποτε εκ των οριζομενων εις το προηγούμενον άρθρον υποχρεώσεων, συνεπάγεται, τηνέκπτωσιν τούτου από παντός δικαιώματός του, την ανάκλησιν της αποφάσεως και την διοικητικήν αποβολήν του εκ της εκτάσεως.

2. Η πιστοποίησις περί της συνδρομής των προϋποθέσεων κηρύξεως εκπτώτου, ενεργείται μετά προηγουμένην αυτοψίαν δασολόγου της οικείας δασικής αρχής, δι' ητιολογημένης εκθέσεώς του ήτις υποβάλλεται μέσω της προϊσταμένης του αρχής, εις την εκδούσαν την απόφασιν αρχήν.

3. Η απόφασις κηρύξεως εκπτώτου του προς ον η παραχώρησις ή άδεια εγκαταστάσεως εκ παντός δικαιώματός του επί της παραχωρηθείσης εκτάσεως, εκδίδεται υπό της αυτής αρχής της εκδούσης απόφασιν περί παραχωρήσεως ή την άδειαν της εγκαταστάσεως κατόπιν προτάσεως των αρμοδίων δασικών αρχών μετά προηγουμένην έρευναν των στοιχείων του φακέλλου και κοινοποιείται επί αποδείξει εις τον ενδιαφερόμενον και την αρμοδίαν δασικήν αρχήν.

4. Μετά την έκδοσιν της ανωτέρω αποφάσεως και την κοινοποίησιν ταύτης προς τον προς ον η παραχώρησις ή υπέρ ον η άδεια εγκαταστάσεως ούτος αποβάλλεται διοικητικώς εκ της παραχωρηθείσης εκτάσεως, δια πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής συντασσομένου υπό της αρμοδίας δασικής αρχής, μη δικαιούμενος αποζημιώσεως δι' οιανδήποτε δαπάνην εις την οποίαν υπεβλήθη δι' αξιοποίησιν της εκτάσεως ή δι' οιονδήποτε άλλον λόγον.

N. 4042/12 (ΦΕΚ 24 Α/13-2-2012) : Ποινική προστασία του περιβάλλοντος - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/EK - Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/EK - Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Άρθρο 67

Κατ' εξαίρεσιν η διάταξις του άρθρου 62 του ν. 998/1979 (Α' 289) δεν ισχύει εις τας περιφερείας των Πρωτοδικείων των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης, των Νομών Λέσβου, Σάμου και Χίου, των Νήσων Κυθήρων και Αντικυθήρων και Κυκλαδων, καθώς και της περιοχής της Μάνης όπως αυτή ορίζεται από διοικητικά όρια των Καλλικρατικών Δήμων Ανατολικής και Δυτικής Μάνης.

N. 998/79(ΦΕΚ 289 Α') Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας

'Άρθρον 74 Διάθεσις χορτολιβαδικών εδαφών

1. Καταργήθηκε από το άρθρο 23 παρ. 2 του ν. 3208/2003/ΦΕΚ Α 303/24.12.2003.

2. Ιδιωτικά χορτολιβαδικά εδάφη τελούντα υπό τας εν παρ.1 συνθήκας διέπονται από της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος υπό των διατάξεων της αστικής και αγροτικής νομοθεσίας, επιφυλασσομένης της διατάξεως της παρ.2 του άρθρ.62 του παρόντος νόμου.

3. Πάσα αμφισβήτησις περί του χαρακτήρος ή των ορίων εκτάσεως υπαγομένης εις τας διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων επιλύεται υπό της κατά το άρθρ.10 παρ.3 επιτροπής.

4. Καταργήθηκε από το άρθρο 23 παρ. 2 του ν. 3208/2003/ΦΕΚ Α 303/24.12.2003.

5. Καταργήθηκε από το άρθρο 23 παρ. 2 του ν. 3208/2003/ΦΕΚ Α 303/24.12.2003.

N. 4056/12 (ΦΕΚ 52 Α/12-3-2012) : Ρυθμίσεις για την κτηνοτροφία και τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 13 Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις σε δάση, δασικές ή δημόσιες εκτάσεις

2. Οι ειδικές ρυθμίσεις που προβλέπονται στο π.δ. 190/1981 (Α' 54) για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης ποιμνιοστασίων, πτηνοτροφείων, άλλων συναφών εγκαταστάσεων, καθώς και μελισσοκομείων σε δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις εξακολουθούν να ισχύουν.

N. 2801/00 (ΦΕΚ 46Α'/3-3-00): Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 1 Κεραίες

4. Εγκατάσταση κεραιών σε δάση - Πάρκα κεραιών

«Α. Επιτρέπεται η εγκατάσταση δομικών ή μηχανικών κατασκευών, πάνω στις οποίες τοποθετούνται κεραίες, πομποί, αναμεταδότες και άλλες συναφείς εγκαταστάσεις, καθώς και η κατασκευή των απαραίτητων συνοδών έργων αντών (όπως οδοποιίας, οικίσκων) σε δάση, δασικές, δημόσιες χορτολιβαδικές και αναδασωτέες εκτάσεις ή σε πυρήνες εθνικών δρυμών, όστερα από υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) ή έκδοση Απόφασης Εγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης και την αριθ. 15277/23.3.2012 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β'1077).»

N. 1892/1990 (ΦΕΚ-101 Α') : Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 114 «Απαγόρευση ανοικοδόμησης δασικών εκτάσεων.»

1. Απαγορεύεται η ανέγερση οικοδομών, κτισμάτων και πάσης φύσεως εγκαταστάσεων εντός δημόσιων ή ιδιωτικών δασών ή δασικών ή αναδασωτέων εκτάσεων, που καταστράφηκαν ή καταστρέφονται από πυρκαϊά, εξαιρέσει των υπό του άρθρ.45 του νόμ.998/1979

προβλεπόμενων περιπτώσεων. Οι παραβάτες τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστο δύο ετών και χρηματική ποινή από πεντακόσιες χιλιάδες μέχρι πέντε εκατομμύρια δραχμές. Μετατροπή ή αναστολή της ποινής δεν επιτρέπεται. Η έφεση δεν αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης.

«2. α) Ανεγερθείσες ή ανεγειρόμενες οικοδομές, κτίσματα και πάσης φύσεως εγκαταστάσεις στις ανωτέρω εκτάσεις κατεδαφίζονται μετά από απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. β) Οι τελεσίδικες αποφάσεις κατεδάφισης που αφορούν σε περιοχές της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, εκτελούνται από την αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με το συντονισμό, τη συνδρομή και την παρακολούθηση της Ε.Υ.Ε.Κ.Α., όπου αντή απαιτείται. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Άλλαγής καθορίζεται η ροή των εργασιών μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών, καθώς και η διαδικασία ιεράρχησης προτεραιοτήτων για την υλοποίηση των κατεδαφίσεων.»

3. Η απόφαση περί κατεδαφίσεως εκδίδεται μετά από κλήτενση προ δύο (2) τουλάχιστον εργάσιμων ημερών, του φερόμενου ως κυρίου ή νομέα ή κατόχου ή του εργολάβου της οικοδομής, του κτίσματος ή της εγκαταστάσεως. Η κλήτενση αντή ενεργείται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας. Αν τα παραπάνω πρόσωπα είναι άγνωστα ή άγνωστης διαμονής, η κλήση τοιχοκολλάται στην είσοδο του κτίσματος. Κατά της αποφάσεως του νομάρχη περί κατεδαφίσεως επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του προέδρου του διοικητικού πρωτοδικείου της τοποθεσίας του ακινήτου, εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίησή της στον προσφεύγοντα ή από την τοιχοκόλλησή της στο κτίσμα. Η προθεσμία και η άσκηση της προσφυγής δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της αποφάσεως του νομάρχη. Δύναται όμως ο ενδιαφερόμενος να ζητήσει, εντός της ίδιας πενθήμερης προθεσμίας, από το μονομελές διοικητικό πρωτοδικείο την αναστολή της εκτέλεσης της αποφάσεως, εφόσον έχει ασκήσει προσφυγή. Εντός της ίδιας πενθήμερης προθεσμίας, η προσφυγή και η αίτηση αναστολής επιδίδονται, μαζί με την πράξη ορισμού δικασίου και με επιμέλεια του προσφεύγοντος, στον εκδόσαντα την απόφαση κατεδαφίσεως νομάρχη, άλλως τα ένδικα αυτά βοηθήματα απορρίπτονται ως απαράδεκτα. Εντός δέκα (10) ημερών από την επίδοση αντή ο νομάρχης υποχρεούται να καταρτίσει και αποστείλει στο δικαστήριο τον κατά το άρθρο 82 του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας φάκελο. Στο φάκελο αυτόν περιλαμβάνεται υποχρεωτικά βεβαίωση της αρμόδιας δασικής αρχής περί του δασικού ή αναδασωτέου χαρακτήρα της εκτάσεως, επί της οποίας έχει ανεγερθεί το κτίσμα και περί της καταστροφής της από πυρκαγιά. Η προσφυγή και η αίτηση αναστολής είναι απαράδεκτες εάν ο ενδιαφερόμενος δεν καταθέσει, μέχρι την προτεραία της συζητήσεως της υποθέσεως, δύλα τα αποδεικτικά έγγραφα. Δασικοί υπάλληλοι που

προτείνονται από το Δημόσιο ως μάρτυρες εξετάζονται υποχρεωτικά. Η αναστολή χορηγείται εφόσον πιθανολογείται το βάσιμο των λόγων της προσφυγής. Η προσφυγή συζητείται υποχρεωτικά εντός εξήντα (60) ημερών από την κατάθεσή της και η οριστική απόφαση εκδίδεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη συζήτηση και σε κάθε περίπτωση εντός εβδομήντα πέντε (75) ημερών από την κατάθεση της προσφυγής. Η απόφαση κοινοποιείται με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευσή της στους διαδίκους, στον οικείο δασάρχη και στον Υπουργό Οικονομικών, εφαρμοζομένου αναλόγως και για την κοινοποίηση αυτήν του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου. Οι επι της αιτήσεως αναστολής και επί της προσφυγής αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ευθέως ή αναλόγως οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας.

4. Για την κατεδάφιση συντάσσεται πρωτόκολλο, στο οποίο αναφέρονται τα ευρεθέντα στο κατεδαφιζόμενο κινητά πράγματα, καθώς και το όνομα του διοριζόμενου μεσεγγυούχου. Εάν εντός 6 μηνών τα κινητά δεν διεκδικηθούν, περιέρχονται στην κυριότητα του Δημοσίου. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου μπορούν να ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας.

5. Από της κλητεύσεως και μέχρι την κατεδάφιση ο κύριος, ο νομέας ή ο κάτοχος υποχρεούνται, εις ολόκληρον έκαστος, στην καταβολή ειδικής αποζημιώσεως που επιβάλλεται με πρωτόκολλα του οικείου δασάρχη, από τα οποία το πρώτο εκδίδεται και κοινοποιείται εφαρμοζομένης αναλόγως και της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση στο δασάρχη της δικαστικής αποφάσεως της παραγράφου 3. Της υποχρεώσεως αυτής απαλλάσσονται οι παραπάνω, προκειμένου περί οικοδομών, κτισμάτων ή εγκαταστάσεων εντός των δημόσιων δασών ή εκτάσεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, εφόσον αυτά παραδοθούν οικειοθελώς στο Δημόσιο προς κατεδάφιση με τη σύνταξη από το δασάρχη πρωτοκόλλου παραδόσεως και παραλαβής. «Κατά των πρωτοκόλλων επιβολής αποζημίωσης, τα οποία εκδίδονται ανά έτος μέχρι την κατεδάφιση ή την ως άνω οικειοθελή παράδοση, χωρεί προσφυνή εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση τους, ενώπιον του μονομελούς διοικητικού πρωτοδικείου της τοποθεσίας του ακινήτου.» Είναι απαράδεκτοι οι λόγοι προσφυγής κατά το μέρος που καλύπτονται από την απόφαση επί της προσφυγής κατά της πράξεως του νομάρχη περί κατεδαφίσεως, ως και εκείνοι που δεν αποδεικνύονται αμέσως. Η απόφαση αυτή του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Τα ποσά των αποζημιώσεων που καθίστανται οριστικά, είτε γιατί δεν ασκήθηκε προσφυγή, είτε γιατί η ασκηθείσα απορρίφθηκε εν όλω ή εν μέρει, βεβαιώνονται στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ., εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. (ν.δ.).

356/1974) και αποδίδονται ως έσοδο στο Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών. Το ύψος της αποζημιώσεως ανά τετραγωνικό μέτρο κτίσματος και ανά ημέρα διατηρήσεως αυτού ορίζεται σε διακόσιες (200) δραχμές. Με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ύψος της αποζημιώσεως και να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής της παραγράφου αυτής. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ευθέως ή αναλόγως οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας. Η υποχρέωση προς καταβολή της παραπάνω ειδικής αποζημιώσεως επί πράξεων κατεδαφίσεως, που έχουν ήδη εκδοθεί, αρχίζει μετά ένα μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Οι προηγούμενες παράγραφοι 2 έως και 5 εφαρμόζονται αναλόγως και για τις περιπτώσεις κατεδάφισης κτιρίων ή εγκαταστάσεων, που προβλέπονται στην παρ.2 του άρθρ.71 του νόμ. 998/1979.

7. Απαγορεύται η σύνδεση των αναφερόμενων στην παρ.1 του παρόντος άρθρου οικοδομών, κτισμάτων και εγκαταστάσεων με τα δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, τηλεπικοινωνιών και παροχής ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου. Οι παραβάτες τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον 3 μηνών και χρηματική ποινή από 100.000 μέχρι 1.000.000 δραχμές. "8. Η απόφαση του νομάρχη περί κατεδαφίσεως και τα πρωτόκολλα του δασάρχη περί επιβολής ειδικής αποζημιώσεως και περί παραδόσεως και παραλαβής κοινοποιούνται εντός δύο (2) ημερών από την εκδοσή τους στον αρμόδιο εισαγγελέα. Η μη τήρηση των ως άνω υποχρεώσεων αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα και δεν επηρεάζει το κύρος της διαδικασίας".

«9. Απαγορεύεται η ανέγερση οποιουδήποτε κτίσματος σε περιοχές που κηρύσσονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις αναδασωτέες σε περίπτωση πυρκαγιάς. Σε περίπτωση παραβίασης της ως άνω απαγόρευσης συντάσσονται «πρωτόκολλα κατεδάφισης», από τριμελείς Επιτροπές που συνιστώνται και συγκροτούνται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

10. Τα πρωτόκολλα της προηγούμενης παραγράφου εκτελούνται παραχρήμα, ανεξάρτητα από το στάδιο στο οποίο βρίσκεται το ανεγειρόμενο κτίσμα, με μέριμνα της οικείας τριμελούς επιτροπής, μη επιτρεπομένης οποιασδήποτε διοικητικής ή δικαστικής αίτησης ή προσφυγής, η οποία σκοπεί στην αναστολή της κατεδάφισης. Οι αστυνομικές αρχές οφείλουν να παράσχουν τη συνδρομή τους στην επιτροπή για την πραγματοποίηση της κατεδάφισης, εφόσον τους ζητηθεί. Ανάλογη υποχρέωση έχουν και οι λοιπές Κρατικές Αρχές, όπως και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου ή δεύτερου βαθμού, κυρίως με τη διάθεση μηχανικών μέσων και προσωπικού. Την επιτροπή μπορεί να συνδράμουν στο έργο της και οποιαδήποτε άλλα νομικά ή φυσικά

πρόσωπα, με τη διάθεση των κατάλληλων μηχανικών μέσων και του προσωπικού, εφόσον προσφέρονται προς τούτο και η συνδρομή τους ήθελε κριθεί αναγκαία ή χρήσιμη από την επιτροπή. Τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου τελούν υπό την εποπτεία της επιτροπής και ενεργούν σύμφωνα με τις εντολές της.

11. Στο πρωτόκολλο περιγράφονται συνοπτικά τα χαρακτηριστικά και οι διαστάσεις του κτίσματος, το στάδιο στο οποίο βρίσκεται και τα στοιχεία των εμπλεκομένων με οποιονδήποτε τρόπο στην ανέγερση του, αν είναι γνωστά, στους οποίους και επιδίδεται, αν βρίσκονται στο χώρο ανέγερσης του κτίσματος ή στην κατοικία τους, αν η διεύθυνση τους είναι γνωστή, άλλως τοιχοκολλάται στο κτήριο του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού καταστήματος. Σε κάθε περίπτωση, συντάσσεται έκθεση επίδοσης, η οποία υπογράφεται από δικαστικό επιμελητή ή το δημόσιο όργανο που το επιδίδει και αντόν στον οποίο αφορά ή τον Γραμματέα του οικείου δήμου ή κοινότητας αντίστοιχα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 44 επόμενα του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97/A') *Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας*.

12. Οι διατάξεις των τριών προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται στις δασικές εκτάσεις που πλήγησαν από πυρκαγιές και κηρύσσονται αναδασωτέες. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν για τα αυθαίρετα κτίσματα που ανεγέρονται μετά την κήρυξη των δασικών εκτάσεων ως αναδασωτέων και αφορούν σε πυρκαγιές που θα λάβουν χώρα στο μέλλον, καθώς και σε αυτές που έγιναν το 2007. Για την απόδειξη των χρόνου ανέγερσης των κτισμάτων γίνεται χρήση των αεροφωτογραφιών βάσει των οποίων κηρύσσονται αναδασωτέες οι δασικές εκτάσεις. Για τις λοιπές περιπτώσεις αυθαίρετων κατασκευών εξακολούθούν να εφαρμόζονται οι μέχρι σήμερα ισχύουσες διατάξεις.

13. Διατηρούνται σε ισχύ οι προβλεπόμενες, από τα άρθρα 71 του ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289/A'), 114 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101/A'), 21 του ν. 3208/2003 (ΦΕΚ 303/A') και λοιπές συναφείς διατάξεις, κάθε είδους κυρώσεις και η σχετική διαδικασία, για την επιβολή τους, πλην των θεμάτων που ρυθμίζονται από τις παραγράφους 9,10 και 11 του παρόντος άρθρου.»

N. 4067/12 (ΦΕΚ 79 A) : Νέος Οικοδομικός Κανονισμός.

Άρθρο 43

Παρατείνεται για δύο (2) ακόμα έτη από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού η προθεσμία που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 3851/2010 (Α' 85), εντός της οποίας πρέπει να χορηγηθεί στους αιτήσαντες, σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 16 του ν. 3851/2010, άδεια

εκμετάλλευσης λατομείων σχιστολιθικών πλακών. Μέσα στην ανωτέρω προθεσμία οι συναρμόδιες υπηρεσίες οφείλουν να έχουν περαιώσει τις κατά νόμο ενέργειές τους και να έχουν αποφανθεί οριστικά επί των υποβληθέντων αιτημάτων αναφορικά με τη λειτουργία, των λατομείων σχιστολιθικών πλακών.

N. 3937/11 (ΦΕΚ 60 A/31-3-2011) : Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 9

Ρυθμίσεις για την προστασία και διαχείριση των περιοχών του Δικτύου Natura 2000

«4. Δάση και δασικές εκτάσεις, συμπεριλαμβανομένων των χορτολιβαδικών και των βραχωδών εκτάσεων, εντός των περιοχών των παραγράφων 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 19 του ν. 1650/1986, όπως ισχύει, μπορούν να διατίθενται σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, για τη δημιουργία ορειβατικών καταφυγίων και χιονοδρομικών κέντρων, σύμφωνα με διαδικασία ανάλογη με την προβλεπόμενη του άρθρου 51 του ν. 998/1979, καθώς και για τις χρήσεις τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 5 του άρθρου 46 του ως άνω νόμου, εφόσον οι παραπάνω χρήσεις επιτρέπονται από τις πράξεις χαρακτηρισμού και οριοθέτησής τους κατά το άρθρο 21 του ν. 1650/1986 και το άρθρο 8 του παρόντος.»

N. 3208/03 (ΦΕΚ 303 A'/24-12-03) : Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 1 Τροποποίηση διατάξεων του Ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 A')

16. Στην περίπτωση που με τις διατάξεις του άρθρου 50 του Ν. 998/1979 δεν είναι δυνατή η οικιστική αποκατάσταση των μελών του οικοδομικού συνεταιρισμού, τότε ο συνεταιρισμός μπορεί, για την υλοποίηση του σκοπού του, να ανταλλάξει το δάσος ή τη δασική έκταση, των οποίων είναι ιδιοκτήτης, με διαθέσιμες εκτάσεις της παραγράφου 7 του άρθρου 3 του αυτού ως άνω νόμου, με διαθέσιμες ή κοινόχρηστες εποικιστικές εκτάσεις, καθώς και με δημόσιες γεωργικές ή χορτολιβαδικές εκτάσεις, χωρίς στρεμματική αντιστοίχηση. Η ως άνω ανταλλαγή εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Γεωργίας, μετά από εισήγηση της κατωτέρω αναφερόμενης επιτροπής. Σε περίπτωση που η προς ανταλλαγή έκταση ανήκει σε άλλο φορέα του Δημοσίου, η απόφαση με την οποία εγκρίνεται η ανταλλαγή συνυπογράφεται από τον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Γεωργίας καθορίζονται οι δικαιούχοι ανταλλαγής, τα κριτήρια κατάταξης αντών κατά σειρά προτεραιότητας, ο τρόπος εκτίμησης της αξίας των προς ανταλλαγή εκτάσεων, οι όροι της ανταλλαγής, η διαδικασία και κάθε άλλο αναγκαίο στοιχείο για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου. Με την ίδια απόφαση

συγκροτείται πενταμελής επιτροπή, που απαρτίζεται από δύο υπαλλήλους του Υπουργείου Γεωργίας, έναν υπάλληλο του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Εργών και δύο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, με τους αναπληρωτές τους και ορίζεται η αμοιβή των μελών της κατά τις κείμενες διατάξεις. Έργο της επιτροπής είναι η καταγραφή των διαθέσιμων προς ανταλλαγή εκτάσεων, η συγκέντρωση και αξιολόγηση των σχετικών αιτήσεων ανταλλαγής που υποβάλλονται από τους συνεταιρισμούς, η εκτίμηση της αξίας των προς ανταλλαγή εκτάσεων και ο συντονισμός των ενεργειών των αρμόδιων υπηρεσιών για την πραγματοποίηση της ανταλλαγής.

N. 1734/87 (ΦΕΚ-189 Α') : *Βοσκότοποι και ρύθμιση ζητημάτων σχετικά με την κτηνοτροφική αποκατάσταση και με άλλες παραχωρήσεις καθώς θεμάτων που αφορούν δασικές εκτάσεις.*

Άρθρο 13 Παραχωρήσεις δασικών εκτάσεων

Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν δασικές εκτάσεις

"1.α" 1. Παραχωρήσεις δημόσιων δασών απαγορεύονται. "Εξαιρούνται παραχωρήσεις για τη δημιουργία εγκαταστάσεων ορειβασίας και χειμερινού αθλητισμού, καθώς και περιπτέρων ή ζενώνων για την εξυπηρέτηση των εγκαταστάσεων αντών, σχολικών κτιρίων, « βοτανικών κήπων και εγκαταστάσεων των Περιφερειακών Συστημάτων Υγείας και Πρόνοιας (Πε.Σ.Υ.Π.) και των νοσοκομείων του άρθρου 13 παρ. 10 του Ν. 2889/2001.»." Στην ίδια εξαίρεση περιλαμβάνεται η διενέργεια μεταλλευτικών και λατομευτικών εργασιών, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Νόμ. 998/1979. Η εξαίρεση δεν ισχύει για τους πυρήνες των εθνικών δρυμών.

«β. Επιτρέπεται η κατά χρήση παραχώρηση δημόσιων δασών ή δημόσιων δασικών εκτάσεων, που κρίνονται κατάλληλες για εγκατάσταση μηχανισμών με συρματόσχοινα (σχοινοσιδηρόδρομοι, καλωδιοκίνητοι εναέριοι θάλαμοι και τηλεσκί) και έχουν σκοπό τη μεταφορά προσώπων από τουριστικές επιχειρήσεις, δήμους, οικισμούς ή συγκροτήματα κατοικιών σε περιοχές ή θέσεις ιδιαίτερου αισθητικού ενδιαφέροντος. Η προβλεπόμενη παραχώρηση των ως άνω εκτάσεων γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης είτε προς τον Ε.Ο.Τ. είτε προς τον οικείο Ο.Τ.Α. είτε προς τους φορείς της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν. 3208/2003 (ΦΕΚ 303 Α') ύστερα από σχετική περιβαλλοντική αδειοδότηση και σχετική εισήγηση των περιφερειακών υπηρεσιών τουρισμού του Ε.Ο.Τ. και της δασικής υπηρεσίας.

Για τους ίδιους ως άνω σκοπούς και με τις ίδιες προϋποθέσεις επιτρέπεται η χρήση ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων, μετά από προηγούμενη σύμφωνη γνώμη των ιδιοκτητών. Η προβλεπόμενη έγκριση χρήσης χορηγείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

Τυχόν υφιστάμενες παρόμοιες εγκαταστάσεις συνεχίζουν τη δραστηριότητα τους υπό τον όρο της, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας ενός (1) έτους, χορήγησης κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων της παραχώρησης ή έγκρισης χρήσης.»

2. Η παραχώρηση δημόσιων δασικών εκτάσεων είναι δυνατή εφ'όσον δεν έχουν κηρυχθεί αναδασωτέες και δεν έχουν προστατευτική σημασία, με τις ακόλουθες διακρίσεις:

A) (Παραλείπεται ως μη ισχύονσα.)

B) "Επιτρέπεται να παραχωρούνται κατά κυριότητα ή κατά χρήση για ορισμένο χρόνο οι εξής δημόσιες δασικές εκτάσεις:

Οσες κρίνονται κατάλληλες από άποψη θέσης και είναι απαραίτητες για τη δημιουργία και λειτουργία εργατικών κατοικιών εκτός Αττικής, κατασκηνώσεων, χιονοδρομικών κέντρων, ορειβατικών καταφυγίων αθλητικών χώρων και εγκαταστάσεων σχολικών κτιρίων, δημοτικών και κοινωνικών καταστημάτων, νοσοκομείων, ιερών ναών και ιερών μονών, κέντρων υγείας και νυγειονομικών σταθμών, σωφρονιστικών καταστημάτων, «Κέντρων Υποδοχής και Φιλοξενίας Μεταναστών», νεκροταφείων, αγορών, σφαγείων, τυροκομείων, μελισσοκομείων, υδροτριβείων, ιχθυοτροφείων και χώρων απορριμάτων και λυμάτων, εγκαταστάσεων ύδρευσης και άρδευσης "και εμφιάλωσης νερού μετά των αναγκαίων αγωγών προσαγωγής του", «εγκαταστάσεων Κέντρου Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο.)» εφόσον οι χρήσεις αυτές προέχουν για την εθνική οικονομία, αν πρόκειται για αγροτική εκμετάλλευση και επιβάλλονται από το δημόσιο συμφέρον, αν πρόκειται για άλλη χρήση."

Η παραχώρηση για τους σκοπούς αυτούς γίνεται κατά περίπτωση στον οικείο ο.τ.α., σε αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις και τις επιχειρήσεις τους, τον Ε.Ο.Τ., τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας, τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων, το Ταμείο Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων «ή σε άλλη Υπηρεσία του Δημοσίου» ή σε άλλο φορέα του δημόσιου τομέα του άρθρ.1 παρ.6 του Νόμ.1256/1982 (ΦΕΚ 65). «Ειδικά για εγκαταστάσεις τυροκομείων, μελισσοκομείων, υδροτριβείων και ιχθυοτροφείων "εμφιάλωσης νερού", η κατά χρήση παραχώρηση γίνεται και προς νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, καθώς και προς φυσικά πρόσωπα.»

"Κατ'εξαίρεση και για εθνικούς λόγους επιτρέπεται να παραχωρούνται κατά κυριότητα ή κατά χρήση για ορισμένο χρόνο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.3, δημόσιες δασικές ή χορτολιβαδικές εκτάσεις σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που χαρακτηρίζονται ως κοινωφελή ιδρύματα κατά την έννοια του Αστικού κώδικα, τα οποία υφίστανται ή συνιστώνται από τα πρεσβυγενή Ελληνορθόδοξα (Ελληνόφωνα ορθόδοξα) Πατριαρχεία της Ανατολής ή την αυτοδιοίκητη Ιερά Μονή και Αρχιεπισκοπή του Όρους Σινά και εξυπηρετούν τους πνευματικούς, πολιτιστικούς, φιλανθρωπικούς, επιστημονικούς και λοιπούς κοινωφελείς σκοπούς των ανωτέρω θρησκευτικών καθιδρυμάτων".

«Το καθεστώς των παραχωρούμενων εκτάσεων του προηγούμενου εδαφίου δεν θίγεται από το μεταγενέστερο των παραχωρήσεων ή τυχόν παρατάσεων αυτών χαρακτηρισμό των εκτάσεων ως δάση, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν υλοποιηθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη έργα ανέγερσης κτιρίων, κτισμάτων ή εγκαταστάσεων ή προπαρασκευαστικές εργασίες υλοποίησης των έργων αυτών, που κατατείνουν στην πραγμάτωση του σκοπού των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου του προηγούμενου εδαφίου.» Η παραχώρηση στις περιπτ. α' και γ' της παρ.2Α και στις περιπτώσεις της παρ.2Β του παρόντος άρθρου διαρκεί όσο υφίσταται ο σκοπός για τον οποίο έγινε.

3. Η παραχώρηση και η αλλαγή χρήσης των παρ.1 και 2Β γίνεται με απόφαση του νομάρχη, αν πρόκειται για έκταση μέχρι 10 στρέμματα, του Υπουργού Γεωργίας, αν πρόκειται για έκταση μέχρι 50 στρέμματα και του υπουργικού συμβουλίου, αν πρόκειται για μεγαλύτερες εκτάσεις, όστερα από εισήγηση της οικείας διεύθυνσης δασών και γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου, το οποίο συνεκτιμά και τις γενικότερες επιπτώσεις σε υφιστάμενες επιχειρήσεις. Η απόφαση για την παραχώρηση συνοδεύεται από έκθεση της αρμόδιας υπηρεσίας προστασίας περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας για τις πιθανές επιπτώσεις στο περιβάλλον από την παραχώρηση. Στην έκθεση αναφέρονται οι τυχόν όροι, με τους οποίους θα πρέπει να γίνει η παραχώρηση και τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν για την προστασία του περιβάλλοντος. Η μη συμμόρφωση με τους όρους και η μη εφαρμογή των μέτρων συνιστούν λόγο υποχρεωτικής ανάκλησης της παραχώρησης. Αν πρόκειται για παραχωρήσεις εκτάσεων που βρίσκονται σε παραμεθόριες ή αμυντικές περιοχές, απαιτείται προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

4. Σε περίπτωση παραχώρησης της χρήσης έκτασης από τον Ε.Ο.Τ. ή τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού ή τον ο.τ.α. σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για την πραγματοποίηση των σκοπών που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο το τίμημα και η διαδικασία της παραχώρησης αυτής καθορίζεται από τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία τους.

5. Δημοτικές και κοινοτικές δασικές εκτάσεις καθώς και δασικές εκτάσεις του άρθρ.3 του Ν.Δ.86/1969 που κρίνονται κατάλληλες για τους σκοπούς των παρ.2Α εδάφ.β' και γ' και 2Β επιτρέπεται να αλλάξουν χρήση, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία της παρ.3.

6. Οι εκτάσεις που παραχωρούνται σύμφωνα με την παρ.2 ή αλλάζουν χρήση σύμφωνα με την παρ.5 παύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, οι οποίες εφαρμόζονται και πάλι αν για οποιοδήποτε λόγο ανακληθεί ή πάψει να ισχύει το παραχωρητήριο ή η απόφαση αλλαγής της χρήσης των εκτάσεων αυτών.

7. Οι διατάξεις του άρθρ.57 του Νόμ. 998/1979 εξακολουθούν να ισχύουν και για όσες από τις εκτάσεις του άρθρ.3 του νόμου αυτού οριοθετούνται ως βοσκότοποι.

"8. Στις σκοπούμενες χρήσεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2Α εντάσσεται και η εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Αιτήματα για την έκδοση απόφασης παραχώρησης δημόσιας έκτασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Γεωργίας για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας συνοδεύονται από την άδεια παραγωγής ή πράξη εξαίρεσης από την υποχρέωση λήψης της."

'Άρθρο 17

Το άρθρο 59 του ν. 998/1979 αντικαθίσταται ως εξής:

"Στρατιωτικά Έργα:

1. Για την κατασκευή οχυρωματικών έργων επιτρέπεται ελεύθερα η χρήση δημόσιων δασικών εκτάσεων από τις δημόσιες στρατιωτικές αρχές, ύστερα από προηγούμενη ενημέρωση της δασικής υπηρεσίας.

2. Επιτρέπεται σε κάθε περίπτωση σε δασικές εκτάσεις και βοσκοτόπια και σε εξαιρετικές περιπτώσεις και σε δάση η κατασκευή στρατιωτικών εγκαταστάσεων, οι οποίες εξυπηρετούν την άμυνα της χώρας. Η παραχώρηση χρήσης των εκτάσεων αυτών γίνεται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, η οποία εκδίδεται ύστερα από αίτηση της οικείας στρατιωτικής αρχής, στην οποία αιτιολογείται η ζητούμενη χρήση. Στην απόφαση παραχώρησης αναφέρονται υποχρεωτικά τα απαραίτητα μέτρα αντιπυρικής προστασίας που υποχρεούνται να παίρνει η στρατιωτική αρχή.

3. Στρατιωτικά έργα και εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τη λειτουργία στρατιωτικών υπηρεσιών (στρατώνες, στρατόπεδα, διοικητικά κέντρα, σχολές και κέντρα εκπαίδευσης και στρατιωτικά νοσηλευτικά κέντρα) μπορεί να κατασκευασθούν μέσα σε δασικές εκτάσεις, εφ' όσον αυτό είναι αναγκαίο, με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση της στρατιωτικής αρχής και γνώμη της δύνσης δασών. Η παραχώρηση γίνεται κατά χρήση. Αν εκλείψει ή εξέλειπε ο λόγος της παραχώρησης, οι εκτάσεις επανέρχονται στη διοίκηση και διαχείριση της δασικής υπηρεσίας.

N. 3377/2005 (ΦΕΚ 202 Α') Αρχές και Κανόνες για την εξυγίανση της λειτουργίας και την ανάπτυξη βασικών τομέων του εμπορίου και της αγοράς - Θέματα Υπουργείου Ανάπτυξης.

Άρθρο 19

4. Με την επιφύλαξη των κείμενων διατάξεων περί ασφάλειας των πτήσεων επιτρέπεται εντός δασών, δασικών και λοιπών εκτάσεων που τελούν υπό τη διαχείριση των δασικών υπηρεσιών, η εγκατάσταση και λειτουργία εξοπλισμών για τη μέτρηση της ταχύτητας και των άλλων χαρακτηριστικών του ανέμου, όπως ιστών και παρεμφερών εγκαταστάσεων, καθώς και η εκτέλεση των τυχόν αναγκαίων έργων οδοποιίας πρόσβασης, ύστερα από έγκριση του οικείου Δασάρχη ή του Διευθυντή Δασών, όπου δεν λειτουργεί Δασαρχείο, περιλαμβανομένης και της Αττικής. Η έγκριση αυτή χορηγείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος. Για τις προαναφερόμενες επεμβάσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται και τα τυχόν αναγκαία έργα οδοποιίας πρόσβασης, δεν οφείλεται το αντάλλαγμα χρήσης που ορίζεται στην παρ. 12 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α), όπως ισχύει.

5. Για την εγκατάσταση του μετρητικού εξοπλισμού κατά την προηγούμενη παράγραφο, δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης κατά τις διατάξεις του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'), όπως ισχύει. Η διαδικασία αυτή απαιτείται για τα τυχόν αναγκαία έργα οδοποιίας πρόσβασης.

6. Αν αποξηλωθούν οι εξοπλισμοί πριν την εγκατάσταση του σταθμού ηλεκτροπαραγωγής από αιολική ενέργεια, αποκαθίσταται υποχρεωτικώς ο χώρος της οικείας επέμβασης για την αποτροπή οποιασδήποτε βλάβης της δασικής βλάστησης. Ειδικά, στην περίπτωση των έργων οδοποιίας πρόσβασης πρέπει να γίνεται πλήρης αποκατάσταση του χώρου της οικείας επέμβασης,

εκτός αν η δασική υπηρεσία κρίνει ότι τα έργα αυτά πρέπει να διατηρηθούν για λόγους που ανάγονται στην προστασία ή διαχείριση του δασικού περιβάλλοντος.

7. Στους παραβάτες των διατάξεων του παρόντος άρθρου επιβάλλονται οι ποινές που προβλέπονται στις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 71 του ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α'), όπως ισχύει.

8. Η εγκατάσταση και λειτουργία του μετρητικού εξοπλισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, δεν θεμελιώνει εμπράγματο δικαίωμα ή ενοχική σχέση επί του ακινήτου, ούτε δικαίωμα προτεραιότητας στην εν γένει αδειοδοτική διαδικασία.

N. 3105/2003(ΦΕΚ 29 Α) Τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση, ρυθμίσεις για τον τουρισμό και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 40 Ορειβατικά καταφύγια

1. Ορειβατικό καταφύγιο είναι κτιριακή εγκατάσταση με ογδόντα (80) το πολύ κλίνες, σε υψόμετρο πάνω από εννιακόσια (900) μέτρα που εξυπηρετεί την πεζοπορία, την ορειβασία και την αναρρίχηση. Τα ορειβατικά καταφύγια είναι εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 2 του Ν. 2160/1993. «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Τουρισμού καθορίζονται οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε λεπτομέρεια για τη χορήγηση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας των ορειβατικών καταφυγίων».

2. Ορειβατικά μονοπάτια θεωρούνται τα μονοπάτια που χαράσσονται και χρησιμοποιούνται για πεζοπορία είτε στην ελληνική επικράτεια (εθνικά μονοπάτια) είτε αποτελούν τμήματα διεθνών μονοπατιών που διέρχονται από διάφορες χώρες (όπως τα ευρωπαϊκά μονοπάτια E4 και E6).

3. Η πρόσβαση προς τα ορειβατικά καταφύγια γίνεται από δημόσια ή δασική οδό, όπου ήδη υπάρχουν, ή κυρίως από ορειβατικά μονοπάτια. Την ευθύνη οροσήμανσης και συντήρησης των μονοπατιών έχουν οι φορείς διαχείρισης των καταφυγίων σε συνεργασία με τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες και την Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας - Αναρρίχησης (Ε.Ο.Ο.Α.) υπό την εποπτεία του Ε.Ο.Τ..

4. Φορέας διαχείρισης των ορειβατικού καταφυγίου μπορεί να είναι σωματεία ορειβατών, πεζοπόρων, αναρριχητών, η Νομαρχιακή και η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Με κοινή απόφαση των

Υπουργών Γεωργίας και Ανάπτυξης καθορίζεται ο φορέας διαχείρισης κάθε ορειβατικού καταφυγίου.

5. *Η εγκατάσταση και λειτουργία νέων ορειβατικών καταφυγίων είναι επιτρεπτή, εφόσον προβλέπεται σε σχέδια τουριστικής ανάπτυξης, σε σχέδια ανάπτυξης ορεινών περιοχών ή σε σχέδια διαχείρισης δασικών συγκροτημάτων.*

6. *Για την εγκατάσταση ή την επέκταση ορειβατικού καταφυγίου απαιτείται: α) επ' αόριστον παραχώρηση κατά χρήση δημόσιας δασικής έκτασης εμβαδού από 4 μέχρι 6 στρέμματα με απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας ή άδεια επεμβάσεως εάν πρόκειται για ιδιωτική δασική έκταση, β) άδεια της αρμόδιας Διεύθυνσης Τουρισμού, γ) μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και άδεια οικοδομής.*

Δεν επιτρέπεται η παραχώρηση ή η άδεια επέμβασης σε προστατευόμενες περιοχές του άρθρου 18 του Ν. 1650/1986, σε εθνικούς δρυμούς, σε αισθητικά δάση και σε μνημεία της φύσης, εκτός εάν στα σχέδια διαχείρισης αυτών των περιοχών υπάρχει πρόβλεψη για εγκατάσταση και λειτουργία ορειβατικού καταφυγίου.

7. *Η παραχωρούμενη δημόσια δασική έκταση διατηρεί το δασικό της χαρακτήρα και δεν επιτρέπεται η χρήση της για άλλον σκοπού. Ο ίδιος περιορισμός ισχύει και για τα ορειβατικά καταφύγια επί ιδιωτικών εκτάσεων. Σε περίπτωση εγκατάλειψης ή αχρηστίας των εγκαταστάσεων αίρεται η παραχώρηση ή η άδεια επεμβάσεως και η παραχωρηθείσα έκταση ανακτά το δασικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άλλον σκοπού.*

8. *Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Γεωργίας καθορίζονται οι προδιαγραφές των κτιριακών εγκαταστάσεων και ο κανονισμός λειτουργίας των ορειβατικών καταφυγίων.*

9. *Νομιμοποιούνται όλα τα υφιστάμενα ορειβατικά καταφύγια που δεν έχουν άδεια οικοδομής, εφόσον χρησιμοποιούνται για τους ανωτέρω σκοπούς. Η νομιμοποίηση συντελείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Ανάπτυξης, η οποία εκδίδεται μετά από διαπιστωτική πράξη του Ε.Ο.Τ.. Στην απόφαση νομιμοποίησης περιλαμβάνεται η κατά χρήση παραχωρούμενη έκταση (εφόσον αυτή δεν υπάρχει), η τεχνική περιγραφή των εγκαταστάσεων και υποδομών και προσαρτάται το τοπογραφικό διάγραμμα της έκτασης.*

11. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Ανάπτυξης και Γεωργίας καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές χάραξης σήμανσης, διάνοιξης και συντήρησης των ορειβατικών μονοπατιών και ρυθμίζεται κάθε ζήτημα που αφορά τις σχετικές τουριστικές δραστηριότητες.
12. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται τα απαιτούμενα προσόντα των φυλάκων των ορειβατικών καταφυγίων.